

Protestants Sociaal Centrum
Antwerpen

2022 JAARVERSLAG

WOORDJE VAN DE VOORZITTER	3
STELLINGEN EN PRAKTIJK	4
OPEN HUIS	8
JONGERENWERKING	13

WOONTERP	22
KIP EN EI EN ZOVEEL MEER	25
STADSPREDIKANT	31
PARTNERS	37

*Angst zonder gedachten, de geest
loopt als een pakezel
de verschroeide aarde op – niets
valt er te overpeinzen nu.*

*Hoop is een alchemist: de dichtste steen
ontzegelt het. Als uit een ei: klein
verenpakketje, bebloed nog, onooglijk.
Het eerste verzet wordt het luidste protest.
Er is een nieuwe wereld mogelijk.*

door Lieke Marsman

*Bij het uitbreken van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne schreef
Lieke Marsman, Nederlandse Dichter des Vaderlands, dit gedicht.*

NIEUWE MOGELIJKHEDEN

2022

WOORDJE VAN DE VOORZITTER

Covid loste langzaam zijn wurggreep het afgelopen jaar. Het volledig heropstarten van persoonlijke ontmoetingen zorgde voor veel blijheid en creativiteit.

Open Huis, nog steeds gelogeed in het oude Badhuis, ging verder waar het voor corona mee bezig was. Jammer genoeg betreuren wij dit jaar het overlijden van onze medewerkster Fatima die ons ontviel na een periode van ziekte.

De Jongerenwerking, ondergebracht in het zijhuis van de kerk in de Lange Winkelstraat, kende een grote toeloop.

Toen in februari de oorlog in de Oekraïne uitbrak en vele Oekraïeners moesten vluchten, aarzelde het PSC niet om het toen afgesloten Woonterp-project nieuw leven in te blazen. Elf inmiddels volledig afgeleefde appartementen werden in zeer korte tijd gerenoveerd en in augustus beschikbaar gesteld aan nieuwkomers.

De in 2021 aangekochte huizen, die verhuurd worden aan twee gezinnen uit de eerste fase van de Woonterp, werden in 2022 en nog gedeeltelijk in 2023 volledig gerenoveerd en voldoen nu aan al de wettelijke normen.

Een nieuw project, Senioren Thuis, vond een herberg in onze organisatie.

De renovatie van ons aangekochte pand aan de Oudesteenweg blijkt een "processie van Echternach" te zijn. Nog steeds hebben wij geen bouwvergunning. Toch hebben wij niet stilgezet en is de tuin nu volledig onthard. Lastig was dat wij in de tuin een plaat van meer dan 70 cm gewapend beton tegenkwamen. Gelukkig bleek daaronder niemand te zijn opgeborgen. Wij hopen in april de werken te kunnen aanvatten, zodat wij kort na de zomer van 2023 deze nieuwe plek in het hart van de stad kunnen in gebruik nemen als eigen locatie voor Open Huis.

In Burkina Faso, waar door de lokale verankering het werk nooit heeft stilgelegen, werden zelfs bijkomende nieuwe projecten opgezet. De voornaamste is wel het aardappelproject. Samen met een Nederlandse partner werden in totaal 21.000 kilo pootaardappelen naar Burkina getransporteerd. In totaal verwachten wij 300.000 kilo te kunnen oogsten in maart 2023. In onze broeierij werd eveneens gerouwd, om het verlies van Edward, onze trouwe en noeste medewerker van het eerste uur.

Tijdens de uitvoering van de H-moll messe van J.S. Bach in november 2022 konden wij de Ina Koeman Presentieprijs uitreiken. Het werd een memorabele avond.

Blijheid ook aan de kant van de stadspredikant. De persoonlijke contacten konden weer zonder belemmering. Haar invulling van het ambt werkzaam in de stad wordt nu ook als project gestart in Gent door een tweede stadspredikant.

Ik weet het wel zeker, ik ben veel vergeten. In elk geval wil ik als voorzitter iedereen die mee heeft gewerkt in de realisaties van onze fantastische organisatie bijzonder danken voor hun dagelijkse, soms ook belangeloze, inzet, ook vaak achter de schermen. Zonder hen zou het werk van present zijn in deze wereld, in navolging van Jezus op aarde, nooit die impact hebben die het Protestants Sociaal Centrum vandaag heeft.

Koen Kinsbergen,
voorzitter PSC Antwerpen

HET PROTESTANTS SOCIAAL MANIFEST

STELLINGEN VAN PROTEST EN HOOP

In reformatiejubileumjaar 2017 lieten we ons inspireren door Maarten Luthers 95 stellingen voor een eigen manifest met 9,5 aandachtspunten van ons werk. We houden onszelf daarmee bij de les, bij de kern van wat we doen, de reden waarom we er willen zijn. Elk jaar een opfrissing.

1. Mensen gezicht en stem geven in protest

Het PSC zal nu niet en nooit accepteren dat mensen in kwetsbare situaties genegeerd worden en door velen als overlast beschouwd worden. Het PSC zal mensen in de rafelrand van de samenleving een gezicht en stem geven en samen met hen protesteren tegen onrecht en ongelijkheid.

Praktijk

PSC Open Huis Senioren in armoede en Jongeren alleen op de vlucht
protest tegen onrecht op de woonmarkt via en vanuit de Woonterp
protest samen met STA-AN, Welzijnszorg, Orbit vzw, Gastvrij Netwerk, Straatoverleg, BZN Filet Divers

2. Dialoog onderhouden

Het PSC zal zich inzetten voor een standvastige dialoog tussen mensen van verschillende origine, levensbeschouwing en geschiedenis ten behoeve van onze stad, waarin de superdiversiteit een feit is. Samenleven met 170 nationaliteiten vraagt om een onopgeefbare openheid, waaraan het PSC bijdraagt vanuit haar eigen overtuiging.

Praktijk

in en via het werk van de stadspredikant:
de diversiteit aan kerken en werkingen van het Protestants Beraad Antwerpen
deelname aan allerlei vormen van dialoog (Orbit Antwerpen, PAREL, ...)
samenwerking met partners en koepels:
Orbit Antwerpen, Welzijnszorg werkgroep Interculturele Solidariteit, Soligion,...
Kip en Ei en Zoveel meer

3. Met eenzame mensen uit hun sociaal isolement geraken

Het PSC verzet zich tegen toenemende individualisering en ik-gerichtheid, waardoor mensen zonder netwerk de weg kwijtraken in onze samenleving. Het PSC wil de komende jaren blijvende aandacht besteden aan vereenzaamde mensen en via concrete acties met hen samenwerken om uit hun sociaal isolement te geraken.

Praktijk

Open Huis Senioren:
Telefoonbezoekje, Hallo Vélo, Dossier en Praktijkdag Eenzaamheid
het werk van de stadspredikant

4. Met mensen in armoede regie in hun leven versterken

Het PSC gelooft niet in jobs als enige truc om armoede te bestrijden, maar biedt een plek voor mensen in armoede om zichzelf te zijn, onthaalt mensen in armoede en laat hen activiteiten ontplooiën die hun talenten boven halen. We bieden hen tijd en opportuniteit om gaandeweg de regie van hun leven weer in eigen handen te nemen.

Praktijk

PSC Open Huis Senioren:
Werkgroep Verzet-Je, focusgroepen over eenzaamheid, mobiliteit, e-inclusie
Jongerenwerking
Woonterp
Kip en Ei en Zoveel meer
samenwerking met Filet Divers / Kansenhuis

5. Geduldige presentie

Het PSC gelooft niet in het doordrukken van efficiëntie en effectiviteitsmantra's in de sociale sector, maar benadrukt het belang van geduldige presentie van sociaal werkers in het leven van mensen die om één of andere reden in de marge van de samenleving terecht zijn gekomen. Het PSC leidt hulpverleners op om de methodiek van presentie te kunnen toepassen en zal protesteren als "present zijn" beschouwd wordt als inefficiënt.

Praktijk

het werk van de stadspredikant
en medewerking in werkgroep Presentie Bisdom Antwerpen, Presentie Vlaanderen
alle deelwerkingen en projecten

6. Vrijwilligers een sleutelrol

Het PSC gelooft niet in vermaatschappelijking van zorg als eenvoudige oplossing om kosten te besparen en tegelijkertijd kwaliteitsvolle ondersteuning te bieden. We investeren in onze vrijwilligers om hen een sleutelrol te laten spelen in het leven van mensen in kwetsbare situaties als ondersteuning van professionele hulpverlening.

Praktijk

vrijwilligers in Woonterp en Jongerenwerking
alle vrijwillige inzet in bestuur en Commissie Stadspredikant
samenwerking met Filet Divers in vrijwilligersondersteuning

7. Lage drempel voorzieningen

Het PSC ziet teveel mensen met beperkte toegang tot basisvoorzieningen. Daarom zet het PSC zich, onder protest, in om in bepaalde situaties noodhulp te kunnen verstrekken, kinderen te helpen bij hun schoolcarrière, drempels rond doktersbezoeken te verlagen en boodschappen bij de sociale kruidenier mogelijk te maken.

Praktijk

laagdrempelige en geregelde hulp en advies in Open Huis Senioren en Jongerenwerking, Woonterp
Minke Zuidemafonds
toeleiding vanuit Open Huis naar sociale kruidenier en andere diensten

8. Woonruimte voor mensen in kwetsbare situaties

Het PSC vindt dat er veel te weinig woonruimte is waar mensen in kwetsbare situaties kunnen gaan wonen, omdat het overheidsbeleid tekort schiet en huiseigenaars discrimineren. Wij verzetten ons daartegen en bieden voor mensen op de vlucht (migranten) hoop door met ons project OverHoop en Huizen in individuele situaties relaties met lokale kerken tot stand te brengen en woonruimte te zoeken.

Praktijk

Woonterp, inclusief huisvesting Woonterp1-gezinnen
Senioren Thuis
samenwerking met Huizen van Hoop
gezamenlijke actie met Orbit vzw, Gastvrij Netwerk, ...

9. Structurele oplossingen in het Zuiden

Het PSC heeft moeite met de beperkte hulp voor mensen op de vlucht (migranten) en vraagt de Europese Unie structurele en humanitaire oplossingen voor de verhoogde instroom van mensen op de vlucht. Het PSC vraagt de Belgische overheid haar beloften tav ontwikkelingssamenwerking na te komen.

Het PSC wil de komende jaren werken aan het verbeteren van de omstandigheden in landen van oorsprong. Het PSC werkt in samenwerking met partners uit het onderwijs een programma uit van wederzijds leren rond de relatie tussen goed bestuur en het verbeteren van de levensomstandigheden.

Praktijk

Kip en Ei en Zoveel meer
protest samen met Orbit, Gastvrij Netwerk, Huizen van Hoop, ...

9,5. Samenwerking

Het PSC gaat ervan uit dat dit manifest gerealiseerd wordt in samenwerking met alle kerkelijke en middenveldorganisaties, die present, protesterend en met plezier werken aan een open samenleving, waarin elke mens met zijn eigen geschiedenis, geloof en situatie een plaats heeft.

Praktijk

onze vele partners
in de kerken, diverse levensbeschouwingen, gelijkgezinde organisaties, koepels
de stadspredikant

UIT DE BLOG VAN DE STADSPREDIKANT

SAMEN IN DE STORM

Ons motto, waar we zowat dagelijks aan denken. En dat het stormt, dat is steeds duidelijker aan steeds meer mensen. De orkaan van oorlog, de wilde woekerwinsten, de torenhoge energie-, woon-, leeffacturen, onzekerheid over werk en over gezondheid, ze trekken aan onze jassen, slaan als striemen in onze gezichten, blazen ons van onze sokken tot in onze eigen portemonnees en levensstijlen. Niemand blijft nog buiten schot. Opeens duikt het monster armoede op waar het zich nog niet vertoonde en het grijnst ons allemaal aan.

In de sociale kruidenier zien we nieuwe klanten die dit nooit voor zichzelf hadden verwacht. In het daklozenonthaal spreek ik met een goed opgeleide vrouw die door twee persoonlijke rampen (ziekte en echtscheiding) op straat belandde. De “gewone”(??) middenklasser die altijd wordt opgevoerd in het nieuws, u weet wel, met zijn vliegvakanties, restaurantbezoeken en zonnepanelen, kan ook niet meer doen wat zo vanzelfsprekend leek.

We zitten nog niet helemaal in hetzelfde schuitje: de schuitjes verschillen nog erg van grootte, stevigheid en geborgenheid. Maar de storm voelen we wel allemaal.

Sámen in de storm, dat is nog wat anders. Dat is: de ander ook zien staan in zijn worsteling tegen de wind in. Misschien een parapluke aanbieden, een regenjas, een plek om te schuilen, wat meer begrip op z'n minst. Of beter: ons aan elkaar verbinden: we zijn allemaal mens, in diezelfde storm, even kwetsbaar om onderuit te gaan, en we hebben elkaar nodig om overeind te blijven. Luister maar 's naar mensen met ruime ervaring in armoede: hoe je dat doet. Wat een veerkracht. Die inspireert mij elke dag.

Laten we maar niet meer “mooi weer spelen”. Dat is niet vol te houden, die tijd is voorbij. Als het dan toch stormt, laten we er dan samen in staan.

PSC

OPEN HUIS^{VZW}

VERENIGT!

WAARDEVOL
BLIJVEN

"Strive not to be a success, but rather to be of value."

Bedrijven pakken in hun jaarrapporten uit met cijfers. Er moet, bij voorkeur, groei uit blijken. Men moet steeds groter, steeds meer, steeds beter... De concurrenten overtroeven, ze zover als mogelijk achter zich laten. Het jaarverslag van het PSC legt een iets ander accent. Hier gaat het om dichtbij de mensen te staan, samen met hen optrekken, hen niet loslaten, hen bemoedigen en kracht geven.

En dat is het mooie aan het PSC. Het is steeds een flexibele organisatie geweest die doorheen zijn bestaan professionaliseerde maar tegelijkertijd altijd op mensenmaat bleef werken. Momenteel ben ik 9 jaar coördinator binnen het PSC Open Huis. En naar mijn gevoel is de organisatie en ook mijn jobinhoud sterk geëvolueerd. Met name door de Jongerenwerking en de Woonterp weer onder onze vleugels te nemen veranderde de organisatie opnieuw sterk. Al mijn voorgangers en bestuursleden zullen mijn verhaal wel herkennen. Ook nu ben ik als coördinator voortdurend op zoek naar de broodnodige financiële middelen. Mijn werk bestaat vrijwel uitsluitend uit het schrijven van subsidiedossiers, het verantwoorden ervan, zorgen dat we alle personeel aan boord kunnen houden, ook als projectmiddelen ophouden te bestaan.

Mijn jongste zoon vroeg me onlangs: 'Pappa, run jij dan eigenlijk een bedrijf maar dan wel een bedrijf om mensen te helpen?' Soms voelt het zo aan: ik moet langs de zakelijke kant de winkel draaiende houden. Maar bij elk subsidiedossier of begroting die ik indien primeert er één ding. We hoeven er niet noodzakelijk een succes van te maken. Neen, we moeten zorgen met de middelen die we (soms te moeizaam) krijgen, dat het PSC waardevol blijft voor de kwetsbare rafelrandmensen. Maar telkens wanneer ik dan op de Jongerenwerking kom en er van de ambiance en vriendschappelijke sfeer kan proeven of wanneer ik de glimlach zie op het gezicht van onze senioren; telkens ook wanneer ik zie hoe gemotiveerd al mijn collega's zich volledig in hun werk gooien, dan weet ik dat we goed bezig zijn en dat het waardevol zijn het belangrijkste kenmerk van het PSC blijft. Dus, zoonlief, pappa runt inderdaad een bedrijf, samen met vele anderen. En het is het warmste en meest waardevolle bedrijf dat ik tot nog toe gezien heb.

Eric Joris, coördinator Open Huis, Jongerenwerking, Woonterp

Dossier Eenzaamheid

2022 zullen we herinneren als het jaar dat PSC Open Huis zich op de kaart zette wat betreft het thema "eenzaamheid". Iets waar we al jaren lang mensen in ondersteunen om er mee om te gaan, maar wat we nu geformaliseerd hebben in de vorm van een dossier en tal van samenwerkingen.

De Werkgroep Eenzaamheid heeft zich 2 jaar lang vastgebeten in het thema "eenzaamheid". De deelnemers van de al langer bestaande werkgroep 'Verzet-Je' en de werkers zijn enorm verrijkt uit dit proces gekomen. De kennis over eenzaamheid is groot. Het geheim van dit sterke dossier blijkt, na feedback van externen, de ervaringskennis. De praktijk en het dagelijks leven van

mensen die eenzaamheid ervaren zit er in verweven. Onze vergaarde kennis is ook het beleid niet ontgaan. De Dienst Gezondheid van de stad heeft ons gevonden als vast aanspreekpunt over deze materie. We werkten dan ook samen aan een sensibiliseringscampagne rond Eenzaamheid. Ook schepen Els Van Doesburg ontving ons op haar kabinet om met de mensen die het dossier maakten in gesprek te gaan.

"Ik vond het een heel waardevol gesprek. Vooral omdat jullie, ervaringsdeskundigen, konden vertellen vanuit jullie beleving. Waarvoor veel dank!"

- Els Van Doesburg na ons bezoek aan haar kabinet -

In oktober vindt jaarlijks de 10-daagse rond Geestelijke Gezondheid plaats met dit jaar als thema "Samen sterk". Voor PSC Open Huis de ideale insteek om met het dossier naar buiten te treden. In samenwerking met Logo Antwerpen en de Dienst Gezondheid van de stad Antwerpen werkten we een "Praktijkdag Eenzaamheid"

uit. Voor ons de lancering van het dossier tegenover meer dan 35 middenveldorganisaties en politici. Voor de stad Antwerpen het startpunt om met het middenveld op zoek te gaan naar een stads-brede aanpak om met eenzaamheid om te gaan.

"Ik heb al veel lezingen bijgewoond, onderzoeken doorgenomen en gelezen over dit thema, maar nog nooit heb ik meegemaakt dat het zo doorleefd en zinvol gebracht werd."

- reactie van een deelnemer aan de "praktijkdag eenzaamheid" -

Planning 2023:

- **Een vervolgtraject van de Dienst Gezondheid**
Een traject waar tal van middenveldorganisaties aan zullen deelnemen en waar hun noden in het omgaan met eenzaamheid naar boven zullen gehaald worden. Vervolgens zal men op zoek gaan naar antwoorden. PSC Open Huis kan zich zelfzeker op de borst kloppen dat wij minstens een deel van deze oplossing zijn.
- **Vormingen:**
 - thuiszorgdienst Vleminckxveld heeft alvast een vorming geboekt
 - de stad Antwerpen wil vormingen hieromtrent breed uitrollen voor zo veel mogelijk middenveldorganisaties
 - Buurthuis De Buurt en buurtwerking Elegast worden hopelijk ons testpubliek om de vorming uit te testen.

Samen met de Karel De Grote Hogeschool en uiteraard met de ervaringsdeskundigen in eenzaamheid is de concrete ontwikkeling van deze vorming volop aan de gang.
- **Eenzaamheid op de agenda op het armoedeoverleg Antwerpen.**
Twee maal per jaar organiseren netwerk STA-AN (Samen Tegen Armoede - Antwerps Netwerk) en het kabinet Sociale Zaken een armoedeoverleg waar uitdagingen met beleidsmakers besproken worden. De hervorming van het hulpverleningslandschap ("Geïntegreerd Breed Onthaal") stond al op de agenda en het thema "eenzaamheid" is gepland voor de volgende editie.
- **Werkatelier Enzaamheid** van de VVSG (Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten).
- Onderzoekers, middenveld en beleid (Departement Welzijn) werken samen aan **een straffe manier om met eenzaamheid om te gaan.**

Zoals u hopelijk PSC Open Huis kent zijn we niet enkel denkers en praters maar ook doeners. We zetten dan ook met veel enthousiasme de projecten "Telefoonbezoekje", "Hallo Velo! met Gateau..." verder.

Hallo Velo! met Gateau...

PSC Open Huis is nog steeds trotse vader/moeder van dit prachtige initiatief. Maar zoals het gaat met kinderen kan dit ook met projecten gebeuren: ze worden groot. En maar goed ook! We kunnen dit alleen maar toejuichen. Een van onze vrijwilligers van bij de start heeft zijn ambities en goesting volledig in het riksja-rijden gestoken. Met Axi vzw bouwt hij ons project uit tot een wijd verspreid begrip. In heel Antwerpen rijden er ondertussen riksja's en her en der zie je een krantenartikel erover verschijnen. Waar wij het krediet kunnen opstrijken van het idee naar Antwerpen te halen, kan

onze vrijwilliger Luc het krediet opstrijken van de uitbouw er van. Zo zal bijvoorbeeld het district Borgerhout gedurende de komende twee jaar het project subsidiëren om de inwoners van Borgerhout van riksja-plezier te voorzien. Vanuit PSC Open Huis lossen we de teugels van dit groot geworden kind, maar we laten het niet na om onze contacten te blijven aanspreken om het riksja-rijden structureel te verankeren als betaalbaar, aangenaam en sociaal mobiliteitsalternatief!

Uiteraard zullen de PSC Open Huis deelnemers ook blijvend kunnen genieten van ritjes, koffie en lekkere gateau...

Telefoonbezoekje

Het nieuwe is er ondertussen af, maar de gedrevenheid van de bellers blijft overeind. Het initiatief kan momenteel nog rekenen op de waardevolle inzet van 3 doelgroepvrijwilligers. Goed voor 19 telefoontjes per week oftewel ongeveer 1000 telefoontjes per jaar. Als het van de bellers afhangt mag het nog meer zijn. De uitdaging van 2023 zal zijn het project voldoende in de kijker te zetten en goede toeladers te vinden. We betrokken alvast de bellers in deze denkoefening en zij kwamen op het idee om zichzelf aan te bieden als "oefenkans Nederlands" via Atlas voor anderstaligen die de schroom rond telefoneren willen overwinnen. We bekijken samen met Atlas welke ondersteuning we de bellers kunnen bieden om deze ambitie waar te maken...

Woonprotest

17 oktober, Internationale dag van Verzet tegen Armoede, stond dit jaar in het teken van "Wonen". Dat er een wooncrisis aan de gang is weten we en voelen we dagelijks in het contact met mensen in armoede. Helaas is dit een nagel waar naar het beleid toe al lang wordt op gehamerd en de resultaten blijven uit. Premies die het huren haalbaar moeten maken zijn ontoereikend en mensen zijn hierover slecht geïnformeerd, er is een tekort aan sociale huisvesting (182.000 gezinnen op de wachtlijst, wat meer is dan dat er mensen gehuisvest zijn binnen de sociale huur), discriminatie op de huurmarkt is nog dagelijkse kost en men laat na hier praktijktesten voor in te voeren, enz. Hierover in gesprek gaan vanuit de Antwerpse armoedeverenigingen bleek tevergeefs. Een heus woonprotest organiseren was onze laatste optie. Met een opvallende campagne waarin tuinkabouters centraal stonden, sensibiliseerden we een grote menigte voor een optocht op zondag 16 oktober. Leuk weetje: onze riksja's maakten het ook haalbaar voor minder mobiele verzetsleden om zich te laten horen en droegen op die manier ook bij aan de armoedebestrijding waar we ons keihard voor inzetten!

Senioren Thuis

Wat begon met een tas koffie op het zonnige terras van het Oude Badhuis met een van de initiatiefnemers van Senioren Thuis, mondde uit in een nieuwe ambitieuze en waardevolle zorg- en woonvorm voor 65+-ers onder de vleugels van PSC Open Huis.

Senioren Thuis was ons niet vreemd. 9 jaar geleden startte dit zorg- en woonproject op het Maarschalk Montgomeryplein in Borgerhout. Verschillende deelnemers van PSC Open Huis kwamen in aanmerking en liepen warm voor dit initiatief. Toen al vormde dit de basis om met onze deelnemers en de bewoners van Senioren Thuis de denkoefening te maken wat de meerwaarde is van een dergelijke zorg- en woonvorm. We dachten ook na over de randvoorwaarden en beschreven de noden van ouderen in armoede op vlak van wonen en zorg. We bundelden in 2019 een reeks aanbevelingen die we op tafel legden bij sociale huisvestingsmaatschappij De Ideale Woning, de woonmaatschappij die ook al zijn schouders zette onder Senioren Thuis. Met deze extra ervaringskennis gingen zij aan de slag in de Londenstraat voor een 2de editie.

Maar wat betekent dit voor ons? PSC Open Huis neemt sinds september 2022 de rol op als coördinerende organisatie van Senioren Thuis in Borgerhout. We gaven onszelf de afgelopen maanden de tijd om het project goed te leren kennen, zo ook de vrijwilligers en bewoners. In 2023 staat ons de opdracht te wachten om Senioren Thuis heelhuids door de fusie te loodsen die de sociale huisvestingsmaatschappijen doormaken (De Ideale Woning gaat op in Woonhaven Antwerpen). Ook voor de vrijwilligers van Senioren Thuis is het spannend om de vele veranderingen door te maken. We zullen hen, zoals in ons DNA zit, zorgzaam meenemen door dit proces door hun expertise te erkennen en te benutten voor de verdere uitbouw van deze zorg- en woonvorm waar we rotsvast in geloven.

Wat de tweede editie in de Londenstraat betreft, gaan we actief op zoek naar kansen en mogelijkheden om ook daar een rol in te spelen. We doen dit voor de toekomstige bewoners en omdat we geloven dat we op deze manier een goede praktijk in handen hebben die aan de noden van ouderen in armoede tegemoet komt. Daarenboven zijn we overtuigd dat dit een antwoord biedt aan de uitdagingen en pijnpunten van de huidige ouderenzorg. Denk aan de tekorten van zorgpersoneel, de onbetaalbare woonzorgcentra, de tekortkomingen aan kwaliteitsvolle in de zorg,.... Menig onderzoek en vele getuigenissen geven aan dat de manier waarop de ouderenzorg vandaag georganiseerd is niet afgestemd is op een nieuwe generatie die er nood aan zal hebben.

"Leg de huidige en de aankomende generaties senioren het woord woorzorgcentrum (wzc) of rusthuis voor, en ze reageren prompt afwijzend. Never, nooit, jamais, niemals, heet het dan."

-Adviesraad ouderen van de KBS -

JONGERENWERKING

Home is where somebody notices when you're no longer there.

- Joran M.C. Simoens -

Als de jongerenwerking beursgenoteerd stond en onze groei geld opleverde, dan konden we nu allemaal als miljonair naar de Malediven als teambuilding.

Om maar te zeggen: de organisatie (en dan vooral de jongeren zelf) heeft een prachtig jaar achter de rug. Een steeds groter wordend professioneel netwerk, jongeren die via vrije tijd verantwoordelijkheid opbouwen, nieuwe collega Ayse Nur die jongeren psychosociaal ondersteunt... Er zijn weinig redenen tot klagen.

Spin in het web

Waar het in het begin vaak nog zoeken was naar een netwerk om mee samen te werken, zijn we nu een gekende term in het jeugdwerk en ontvangen we via allerlei kanalen uitnodigingen, voorstellen tot samenwerken, aanbiedingen...

De lijst hiernaast spreekt voor zich: met meer dan 20 partners organiseerden we in 2022 gemeenschappelijke activiteiten. De PSC Jongerenwerking is verre van een eiland, en het is met dit netwerk dat we in 2023 ook de rol willen opnemen als trekker van Nieuwkomers & Vrije Tijd in Antwerpen. Niet alleen faciliteren we hiervoor om de drie maanden een vergadering met partners, we blijven ook regelmatig in contact met opvangcentra, LOI's, OKAN scholen... om als tussenpersoon nieuwe jongeren met vrijetijdsorganisaties te verbinden.

Make Belgium Better

Het is als jeugdwerker de perfecte match: meer jongeren en meer partners & mogelijkheden zorgen ervoor dat we sneller en beter jongeren kunnen koppelen aan vrije tijd die hen niet enkel bezighoudt, maar ook laat groeien.

Het beste voorbeeld dateert van Juli, toen 11 jongeren op Sfinks Festival werkten, waarvan 2 verantwoordelijk voor alle parkings. Het is de uitschieter van een zomer waarop we gebruik maakten van het tekort aan werkrachten in de evenementensector. Naast Sfinks konden onze jongeren zo ook aan de slag bij Linkerwoof, Tomorrowland, en Zomer van Antwerpen.

Bezoek aan de bomma

Op samenkomsten met welzijnswerkers wordt het altijd weer door iemand uitgesproken: hoe nauw verbonden psychisch welzijn en vrije tijd wel niet zijn. En altijd kunnen we weer trots zijn als PSC zijnde dat wij deze combinatie in ons karakter hebben verankerd.

We staan er ook zo resoluut achter omdat we elke dag zien hoe jongeren bij ons opfleuren en soms zelf niet lijken te beseffen hoe dat komt. Zoals een jongen het een keer perfect verwoordde: "Elke keer als ik hier kom voel ik mij blij, ik snap niet goed waarom."

Constant zoeken we een evenwicht in onze inloop om nieuwe jongeren welkom te heten zonder meer ervaren jongens te vervreemden. Dankzij de hulp van stagiaires en vrijwilligers bieden we zoveel aan dat iedereen wel iets interessant bij ons vindt. Een potje UNO of FIFA, samen pannenkoeken bakken, een kampioenschap armworstelen... onze inloop moet aanvoelen als een zondags bezoek aan de bomma,

met heel de familie aanwezig, luid, chaotisch, maar altijd een gezellige boel.

Maar vrije tijd is weinig waard zonder die andere pijler: sociale begeleiding. Collega Ayse Nur en onze vrienden van ACM, Joke en Eva, zorgen dat jongeren hier de bomen door het bureaucratische bos zien. En ook dat met grapjes en koekjes erbij. Het aantal jongeren dat ze in 2022 hielpen nadert de 200. Nog maar eens een bewijs hoe noodzakelijk onze jongerenwerking is - vanuit menselijk én maatschappelijk oogpunt.

Filosofie

Het bereik is dus groot, ons systeem van werken stevig. Het moet het doel blijven van de jongerenwerking om te helpen bij de synthese van nieuwkomers en de Belgische samenleving. Met respect voor hun cultuur hen kennis laten maken met de onze, hen tonen welke kansen ze hier kunnen grijpen. En vooral: hen ten alle tijden eraan herinneren dat hun aanwezigheid hier het land beter maakt.

De doelen voor 2023 liggen daarmee in lijn: we willen meer inzetten op sectoren waar tekorten zijn en waar onze jongeren een meerwaarde kunnen betekenen. Niet alleen in de evenementensector, ook naar jeugdvoetbaltrainers is momenteel veel vraag. Door een eigen voetbalploeg te stichten en spelers ook als jeugdtrainer op te leiden, maken we de cirkel compleet.

Onze inloop moet groeien naar een centrum waar andere organisaties langskomen om met onze jongeren te spreken. Dat gebeurt nu al met Kras/Gatam om werk te zoeken, we hopen dit in 2023 ook uit te breiden met een psycholoog in huis om de stap naar therapie te verkleinen. Andere pistes blijven we onderzoeken.

En als belangrijkste ambitie: om van PSC een symbool in Antwerpen te maken. Eén van hoop, van positiviteit, van een nieuwe start, de verpersoonlijking van een samenleving die alle culturele verschillen overbrugt met sport, cultuur, expressie, en op tijd en stond een tas thee met een goed gesprek erbij.

MINKE ZUIDEMA FONDS

Samen kansen realiseren

Wist u dat we een speciaal studiefonds hebben voor gevluchte kinderen en jongeren?

Het heet het Minke Zuidema Fonds.

Minke Zuidema had als pedagoge een groot hart voor kinderen en jongeren die niet kunnen genieten van een onbezorgde jeugd. Uit eigen ervaring als overlevende van een concentratiekamp in de Tweede Wereldoorlog wist ze hoe moeilijk jong zijn soms kan zijn. Vooral gevluchte kinderen twijfelen vaak aan hun toekomst, zeker als ze geen verblijfspapieren hebben, terwijl net zij aan die toekomst moeten kunnen werken.

Minke Zuidema steunde het PSC Studiefonds steeds van harte om gevluchte jongeren een kans te geven. Ze is in 2008 overleden en uit erkentelijkheid is het Studiefonds naar haar vernoemd. We hopen dat er steeds mensen zullen zijn die in

haar geest deze kinderen en jongeren willen steunen.

Vaak maakt dit duwtje in de rug het verschil tussen een opleiding wel of niet kunnen volgen. Bijvoorbeeld een busabonnement, boeken, inschrijfgeld...

Alleen het PSC en organisaties zoals kerken kunnen een aanvraag doen voor een jongere of kind. Zij moeten eerst alle bestaande voorzieningen proberen (tegemoetkoming school, OCMW, eigen mogelijkheden om inkomsten te verwerven) en afwegen welke noden het meest prangend zijn.

EEN VOORBEELD

Ali is in juni 2022 in België aangekomen. Hij is via een Dublin-overdracht van Cyprus naar België kunnen komen. Hij is erg gemotiveerd en wil zo snel mogelijk vooruit.

Hij heeft een goede test in Atlas afgelegd en kan starten met Nederlandse les bij CVO Antwerpen. Fedasil neemt de kosten van zijn opleiding op zich, maar er moest een kost van 35 euro betaald worden voor materiaal. Verder heeft hij een Buzzy Pass nodig om in school te geraken.

We kijken na of ze in aanmerking komen voor VT-statuuut en zo een goedkopere Buzzy.

WILLEMIJN PIKSEN

Interview door
Petra Schipper

“Geloven is leren leven uit verontwaardiging”

In de zomer van 2021 nam ze contact op met de stadspredikant. Voor haar masterthesis theologie wilde ze een praktijkonderzoek doen om haar studiethema vanuit de realiteit van mensen te evalueren.

Dat thema luidde in eenvoudige woorden: “verschil en vreemdheid in situaties van marginaliteit”. Haar supervisor in Groningen kende ds. Ina Koeman; vervolgens had ze onze website bekeken en het PSC sprak haar erg aan. Daar komen mensen, zag ze, die duidelijk te maken hebben met een gevoel van vreemdheid, bijvoorbeeld als vluchtelingen. Willemijn en Petra hadden een online gesprek (wel zo handig tussen Groningen en Antwerpen) en de klik was compleet. Willemijn was van harte welkom in onze Jongerenwerking.

Met haar vriend Jukka verhuisde ze een maand later naar onze stad! Gedurende drie maanden was ze een namiddag per week in de Jongerenwerking aanwezig. Ze vertelde de jongeren dat ze kwam om zich in dat thema “vreemdheid” te verdiepen aan de hand van hun ervaringen en dat ze heel graag samen met hen daar een documentaire over wilde maken: het letterlijk door hun ogen benaderen. Die documentaire is er gekomen, haar thesis is inmiddels af, met alle lof onthaald en ze heeft er inmiddels een internationale scriptieprijs mee gewonnen! Ook bewerkt ze haar onderzoek tot een academisch artikel en ze denkt na over wat ze met de documentaire kan doen. Kortom: hier is iets op gang gebracht! Hoe zit dat precies? Waar is het Willemijn om te doen?

Bij een cappuccino in een gezellig plekje aan de Paardenmarkt praten we hierover door.

Wat sprak je eigenlijk aan in het PSC?

Uit de website was het me al duidelijk: hier is ruimte voor het eigen verhaal, de eigenheid van mensen, je mag komen zoals je bent, je moet niet per se gerepareerd worden, we willen je helpen als je dat aangeeft, maar het hoeft niet. Dat heb ik ook zo in de Jongerenwerking gezien en gehoord van de jongeren zelf, ze vertellen dat ook in de documentaire.

Hoe ging je te werk om die documentaire te maken?

Het is niet zo dat ik met een plan kwam. Ik was daar gewoon en ik merkte al snel dat, terwijl ik zelf weinig van België snapte, veel jongeren in de Jongerenwerking er hun weg beter kennen dan ik. Zo bleek al snel dat “vreemdheid” complexer in elkaar zit dan ik dacht. Dat zette me aan het denken over mijn positie en over hen. Hoewel ze veel hebben meegemaakt en meedragen, zijn ze niet zielig. Ze kunnen heel goed verwoorden wat zij belangrijk vinden en ze

namen mij op, we hadden plezier en mooie momenten met elkaar. Er was wisselwerking. Speelsheid en serieusheid liepen ook mooi in elkaar over, van sjottertafel tot gesprekken. Op een gegeven moment vond ik vier jongeren bereid om mee te werken aan de documentaire en zij hebben samen bedacht hoe die vorm kon krijgen. Ze vonden het zelf belangrijk om hun verhaal te doen en bekender te maken bij studenten aan de overkant van de straat en bij bredere bevolking. Zo komt er misschien minder vooroordeel, meer nuance en meer begrip. Contact met Belgen gaat niet vanzelf. Voor mij als Nederlander is dat al, maar ik krijg dan grapjes over me heen, terwijl zij, alleen al door hun naam, angst in de ogen zien omdat die naam associeert met terrorisme. Ze kwamen tot het plan om studenten uit te nodigen om samen iets uit hun cultuur te bakken, want dat kunnen ze goed.

De documentaire maken en die dan samen bekijken was een heel proces. Het viel me trouwens wel op dat ze over hun eigen verhaal

niet klaagden, misschien omdat ze in een positie zitten dat je het je niet kunt veroorloven om te klagen, je moet dankbaar zijn en je aanpassen. Dat was wel opvallend. Maar in de documentaire dan elkaars verhaal horen maakte wel wat los, verontwaardiging zelfs.

Je schrijft in je thesis dat initiatieven die zich inzetten voor anderen moeten oppassen voor die verhouding, dat mensen dankbaar zouden moeten zijn. Hoe heb je dat in het PSC ervaren?

Ik heb me niet verdiept in de zienswijze van de medewerkers, ik ging enkel af op wat de jongeren zelf zeiden, en dan was wel duidelijk

Zelf vraag ik me af: wat is eigenlijk het doel van het PSC? Wat doet het PSC met fundamenteel onrecht? Zou het niet wat activistischer mogen?

dat het PSC voor hen een meer dan veilige plek is, een tweede thuis, en dat je daar door het samenzijn

vanzelf gemotiveerd wordt om aan je toekomst te werken en Nederlands te spreken. Namelijk: bij de jongeren bevestigen: wat jij meemaakt is niet normaal, verontwaardiging mag er zijn. Nu blijft de Jongerenwerking onzichtbaar, letterlijk, in de wijk waar ze gelegen is. Als je zelf niet tot de marge behoort, hoef je er niet mee geconfronteerd te worden. De Jongerenwerking zou bijvoorbeeld meer plek mogen claimen, door bijvoorbeeld op straat iets te doen. Maar ook op andere manieren. En dan gaat het niet om "fijne ontmoetingen creëren"; het mag confronterend zijn, het mag schuren, ongemakkelijk maken. Het mag ons iets doen, van ons stuk brengen: 'oei, dit gebeurt in mijn land, wat zegt dit over mijn positie?' Het mag ons onze vanzelfsprekendheden en pretenties in vraag stellen: zijn we wel goed bezig?

Wat wil je zelf? Hoe sta je daar zelf in?

Er zijn allerlei mogelijkheden om iets met de documentaire te doen. Maar ik ben niet uit op "een fijne avond", maar om aan te kaarten. Ik denk dat dat ook de taak is van kerken: telkens weer onder de aandacht brengen: kijk in wat voor samenleving we leven en wat er nodig is. Realiseer je waar mensen elke dag mee te maken hebben. Denk niet te snel

dat je goed bezig bent als je geld bijeenbrengt of een goed doel bezoekt om dan veilig terug te keren tot je eigen geprivilegeerde wereld. Ik heb dat geleerd toen ik drie dagen per week meedraaide in de Pauluskerk in Rotterdam, een veilige plek voor straatbewoners en andere mensen in de marge. Daar ben ik gaan zien dat het in de Bijbel over rechtvaardigheid gaat en over hoe God uitreikt naar onmachtigen. Geloven is zien dat deze wereld niet is hoe God die voor ogen heeft, daar geen genoeg mee nemen, die ook niet snel willen fiks, maar onder ogen zien. En ja, hoop houden dat het ooit anders zal zijn. Maar hoop dekt niet toe, maar prikkelt juist tot de vraag: waarom zouden we dan hoe het nu gaat toelaten? Geloven is leren uitleven van verontwaardiging. Die verontwaardiging, die ook bij de jongeren werd gewekt via elkaars verhaal en over het grotere geheel, die mag er zijn en die wil ik bij meer mensen aanwakkeren.

Ik heb zelf veel uit mijn onderzoek geleerd. Het heeft mijzelf ook versterkt, maar het heeft ook impact op mijn kijk op de samenleving. Ik voel mij ook wel anders, maar het maakt veel verschil of je anders bent in het centrum van de samenleving of in de marge. Meestal wordt er vanuit het centrum gekeken naar mensen

die anders zijn in de marge vanuit de eigen uitgangspositie: je mag meedoen als je wordt zoals wij en wij zullen jou daarbij helpen. Dat is dan een pretentieuze gunst, er speelt een machtsdynamiek. Beter is om mensen te vragen wat zij zelf ervaren als waardigheid.

Welke boodschap heb je voor het PSC?

Ik snap heel goed dat elke organisatie het gevoel wil hebben dat je iets goed doet. Maar laten we ons altijd bewust blijven van centrum en marge, van mechanismes van macht en aanpassing, en blijf in beweging. De stellingen zijn zo mooi dat ze overal opgehangen zouden mogen worden. Maar misschien moet je zelfs je stellingen ook regelmatig durven vernieuwen.

De tijd vloog om bij onze koffietjes. Maar het gesprek met Willemijn gaat zeker voort. Ook doordat Willemijn en Jukka nu lid zijn van de Commissie Stadspredikant, in opvolging van Sonja van Santen. En wie weet wat we inderdaad gaan kunnen doen met haar schitterende onderzoek en documentaire. Dank je wel, Willemijn, we hopen nog veel door jou geïnspireerd en uitgedaagd te worden!

UIT DE BLOG VAN DE STADSPREDIKANT

Dank zij aan God

Onze Jongerenwerking. Vijf meiden en jonge vrouwen rond Eva en in de keuken samen aan het kokkerellen. Vijftien opgeschoten gasten WK aan het zien. Ik stel me voor waar ze vandaan komen: Eritrea, Somalië, Afghanistan, Syrië, ... Gebroederlijk naast elkaar; ze noemen elkaar ook broer. Wie binnenkomt groet persoonlijk iedereen, met een hand, een knuffel, een "lang geleden! Hoe gaat het met jou?" en "Hamdoulilah", dank zij aan God. Sommigen luid enthousiast, anderen stil en bedrukt. Indrukwekkende gestalten, deze jonge mannen. Wat hebben ze doorstaan om tot hier te geraken, over welke moeizame wegen, hoe is het hun gelukt en hoe houden ze zich recht. Samen, vermoed ik. Ik voel diep respect voor hen. Krijg het maar 's over je lippen in hun situatie: "dank zij aan God".

Het eten is klaar, de tv gaat uit, in de eetruimte beneden gaat de voetbal luidruchtig verder aan de sjoettertafel, dan eten, in no time op want het is zo lekker. Aan tafel gebeurt er veel, zonder veel woorden. Een jongen met gebogen hoofd, een andere zegt hem: "ik ben voor jou gekomen, broer". Applaus met luid gefluit voor de koks. Dan terug sjoetteren en de piano. Een jongen uit Guinee speelt Beethoven en hiphopintro's, een jongen uit Afghanistan Yann Tiersen en een melancholisch lied over zijn land.

De halve wereld is hier bijeen, maar ze zijn broers en zussen.

Dank zij aan God.

MOHAMMAD SALEH

Interview door
Petra Schipper

“Op eenzaamheid staat geen leeftijd. Op vriendelijkheid ook niet.”

Als er één iemand is die belichaamt hoe alles met alles verbonden is in het PSC, dan is dat onze Mo. We zeggen het vaak lachend tegen elkaar, maar het is ook heel betekenisvol. Onze deelwerkingen lijken misschien heel verschillend, maar kijk, ze hebben inderdaad alles met elkaar te maken. Dat kun je lezen in Mo's verhaal.

Drie in één

Mohammad werkt sinds mei 2022 in PSC Open Huis Senioren. Hij verving toen Fatima Cavalieri, die kort na het verschijnen van ons vorig jaarverslag met dat mooie interview met haar, ernstig ziek geworden is. Ze is helaas in december overleden. Fatima had vele harten veroverd en we leefden erg met haar mee. Ze laat een leegte achter. Ondertussen moesten we voor de groepsactiviteiten in Open Huis iemand vinden die deze op een goed georganiseerde en aangename manier kon laten doorgaan. Want juist met alles wat het leven brengt heb je het nodig om elkaar te vinden en samen toffe dingen te doen.

En zo kwam Mohammad op ons pad. Allee dat was hij eigenlijk al, want we kenden hem al sinds 2016 als jongere in de Jongerenwerking. Zeven jaar geleden dus! Hij was toen 19 en had in zijn jonge leven al veel achter de rug. Mohammad was nu inmiddels een “ex-jongere” geworden, afgestudeerd en op zoek naar werk in de sociale sector. En het is nog straffer geworden: hij woont inmiddels in het appartementsgebouw van de Woonterp! Zo komen drie deelwerkingen van het PSC in hem samen. U kunt vast begrijpen dat we daar blij mee zijn, vooral omdat Mohammad zijn werk goed doet en de geest van het PSC ook echt waarmaakt. Hoe is dat zo gekomen?

Wat voorafging

Op een grijze maandagmorgen gaan we er samen voor zitten. Hoe meer je Mo leert kennen, hoe meer er ook van zijn verhaal uit komt. Dapper hoe hij erover vertelt, want het was geen gemakkelijke weg.

Het begon in Latakia aan zee, in Syrië in oorlog in 2015. Mohammad was

een goede leerling in het middelbaar, bijna klaar, hij zat vol plannen, ... toen de oorlog uitbrak en hij snel, midden in de nacht, is moeten vertrekken, op 4 september 2015 om 2u, zo weet hij precies, hèt moment dat alles in zijn leven veranderde. Zonder middelbaar diploma helaas. Samen met een jong broertje, een neef en een schoonbroer. Hun ouders gingen met hen mee via Libanon tot in Turkije, met een groot schip. Daar vonden ze na vijf jaar (!) Mo's twee

oudere broers die uit Dubai was gekomen (één van hen om mee te komen naar België) en ze regelden een overtocht met smokkelaars. Maar ja, die zijn vaak niet betrouwbaar, dus het mislukte twee keer. De derde keer kwamen de vijf jongens en alle andere opvarenden na een bange anderhalf uur op een verkeerde plek in Griekenland aan. Nat en warm, te voet verder. Per boot, per bus, nog te voet, twee keer per trein, volgepakt zittend op de grond voor uren, altijd verder, zonder onderbreking, door 11 landen, met telkens die grens, het leger, duizenden mensen aanschuivend bij de controleposten, soms wat eten dankzij het Rode Kruis, veel in het donker, de regen, steeds meer de kou. Na drie weken sinds zijn vertrek uit Syrië komen ze aan in ... Wallonië, in een tentenkamp. Vervolgens na een maand overgeplaatst naar Koksijde. Met twaalf personen in een kleine kamer, bed naast bed, geen privacy. Mensen uit Syrië en Irak samen. Veel ruzies, maar na een half jaar werden ze vrienden en ze hebben nog contact met elkaar. Asielprocedure van een jaar. Nederlandse les, maar hoe kun je Nederlands in je opnemen als je stijf staat van stress en onzekerheid en dicht op elkaar gepakt zit. Na een jaar positief gekregen. “Dat jaar voelt als verloren tijd”, zegt Mo. Hij was jong, wilde vooruit. Zijn zus en schoonbroer woonden inmiddels in Antwerpen, bij hen kon hij terecht, maar er was nog geen plaats in de Nederlandse les. Zijn oudere broer zag hoe hij maar alleen thuis zat en nam hem mee naar de Jongerenwerking.

Jongerenwerking

Als we daar belanden in zijn verhaal beginnen zijn ogen te glimmen. Hij is terug in het moment dat hij daar binnen stapte. Zijn eerste kennismaking met Joke, met alle medewerkers, vrijwilligers. Het warme bad van welkom. Hij, jonge jongen, zoveel meegemaakt, sprak maar een paar woordjes Engels, maar "daar deden ze alle moeite voor mij", vertelt Mo. "Ze ondersteunden mij, moedigden mij aan om activiteiten mee te doen, vrijetijdsbesteding te zoeken, je kon er gewoon samen zijn, ook als je je niet goed voelde, en ze leerden je alles kennen. Daar is het voor mij begonnen", vertelt Mo: "mijn verlangen om dat ook te doen. Ik wil ook mensen aanmoedigen, motiveren, ik weet wat ik tegen mensen kan zeggen, wat helpt, want ik heb zelf in die situatie gezeten."

Studie

Mo had dus geen middelbaar diploma, maar hij wilde sowieso studeren. Vrijwilligster Marleen Strubbe (zie interview met haar in jaarverslag 2018) hielp hem zich oriënteren. Het was inmiddels voorjaar 2017 en Mo volgde intensief

Nederlandse les: van februari tot juni 7 uur per dag, in een paar maanden tot het zesde niveau. Maar om te mogen studeren moet je niveau 10 bereikt hebben. Zijn toelatingsgesprek voor de opleiding was met leerkracht Sofie. "Haar vergeet ik ook nooit", glimt Mo. "Zij zag mijn motivatie, zij liet mij mijn Nederlands bewijzen met een test en zij deed een goed woord voor mij bij de andere leerkrachten en zo ben ik toegelaten, en is het ook goedgekeurd door het OCMW, om de opleiding Jeugd en Gehandicaptenzorg te doen." Twee jaar in België en al hoger onderwijs en ... in sommige vakken de hoogste punten van de klas! Als enige anderstalige dan nog. "Heel veel mensen hebben mij geholpen", beseft Mo dankbaar. "De Jongerenwerking, de medewerkers, Marleen, Sarah Slaets (stagiaire en dan vrijwilliger) en haar familie, zij heeft mij veel uitgelegd, uren met mij gestudeerd, leerkracht Sofie, zij geloofde in mij, mijn klasgenoten, mijn familie, iedereen moedigde mij aan en elke stap vooruit gaf mij meer vertrouwen en een goed gevoel in het leven."

Mo werkte hard. Ook toen hij tijdens de opleiding een voetbalblessure opliep, ook tijdens de lastige coronaperiode met een niet optimale laptop, maar hij haalde het! In januari 2022 is hij afgestudeerd. Tenminste, liefst had hij nog verder gedaan, maar het OCMW zei hem nu te gaan werken. Mo solliciteerde her en der. En toen kwam het telefoontje van Joran: "er is werk vrij bij Open Huis Senioren om Fatima te vervangen: organiseren van groepsactiviteiten, iets voor jou?" "Welja, het is wel het PSC", lacht Mo. "Ik wist eigenlijk niet zoveel over de Seniorenwerking, maar ik heb erover gelezen, foto's gezien, en ik besloot om te solliciteren bij Open Huis. En ik ben aangenomen! Ja, het is iets heel anders dan jongeren: senioren die opgegroeid zijn in België. Ook houdt het werk dingen in die ik nooit geleerd heb en het vraagt veel zelfstandigheid. Maar wat me aanspreekt is ook hier de sfeer, de kans om met mensen te zijn, goed te doen. En dat ik een link ben tussen de Jongerenwerking en de Seniorenwerking, dat geeft een héél speciaal gevoel. Na jaren jongere te zijn werd ik nu begroet met "hey, dag collega!" Dat is heel speciaal."

Seniorenwerking

"De mensen in Open Huis zijn heel lief", vertelt hij verder, "ze hebben mij geholpen om in het werk te groeien. Ik voelde direct een goede band met hen. Ze nemen mij serieus als volwassene. Als ze mij op dingen wijzen, neem ik dat altijd op als kans om nog te verbeteren. Het is belangrijk om dingen tof en goed te organiseren." "Is dat niet raar", vraag ik, "mensen in België hebben toch een heel ander leven dan jij gehad hebt?" "Ik zie dat apart", legt Mo uit: "mijn leven en hun leven. Ik vergelijk niet. Zij hebben ook veel meegemaakt, vroeger was het moeilijk voor hen en nu ook, door armoede, door het leven. We leren elkaar kennen, mensen stellen nu ook meer belangstellende vragen aan mij, over mij, over Syrië. Ik vertel daarover, vind het belangrijk dat mensen ervan weten. Ik ga ook elke maand Syrisch met hen koken en eten en krijg daar positieve feedback op." "Ja", lach ik, "dat je goed kan koken was bij je sollicitatie al een pluspunt!" "Ja", beaamt hij, "samen eten is belangrijk en doet veel." Het is duidelijk: Mo is blij met de band met de mensen. Dit motiveert hem nog meer om nog beter te worden in wat hij doet.

Samen

In dat samen eten ziet Mohammad een verband tussen de Jongerenwerking en de Seniorenwerking: op beide plekken is dat waardevol. "Een goede sfeer doet veel, doet deugd." Mo vertelt de senioren ook over de Jongerenwerking. "Later kunnen we een moment samen organiseren", droomt hij. "Samen als jongeren en ouderen rond de tafel. Dat is belangrijk."

"Wat ik heb meegemaakt en meegekregen in de Jongerenwerking, motiveert mij om dat ook aan mensen in het algemeen te geven. In de Jongerenwerking probeert iedereen jongeren op de goede weg te zetten zodat ze zelf verder kunnen. Ik heb hun hulp nu bijna niet meer

nodig en zo moet het zijn. Ze helpen je om een goede toekomst voor jezelf te zoeken, te studeren wat je graag doet, werk en een woonst te vinden. Maar ook als je je gewoon niet goed voelt, kun je er terecht. Chapeau voor de begeleiders!", voegt hij eraan toe. "Ik heb zelf ervaren wat het is om alleen thuis te zitten en niets te kunnen doen, en hoe het dan enorm helpt als je wordt aangemoedigd om samen activiteiten te doen, onder de mensen te zijn. Dat maakt het verschil tussen in de put wegzakken of je leven weer zien zitten, je waardevol voelen. Iedereen heeft dat nodig, jong en oud."

Woonterp

Mo woonde eerst met zijn twee broers samen en toen er onder hem een studio vrij kwam, ging zijn jongere broer daar wonen. Zo kon hij hem blijven ondersteunen. Het gaat goed met zijn broertje, hij volgt opleiding en doet stage. Met zijn oudere broer gaat het ook goed: die werkt nu sinds jaren bij een opvangcentrum van het CAW. Ze zorgen voor elkaar. Helaas was het dan einde huurcontract daar en zo kwam Mo terecht in de Woonterp. Gelukkig spreekt hij daar ook vaak af met zijn broers en vrienden. En zowaar ... nu heeft hij daar Syrische burens in het gebouw! Ook hierbij glinsteren zijn ogen. "Een warm gevoel van Syrië komt terug", zegt hij. "De warmte, de gemeenschap van Syrië dicht bij." Hij weet zelf wat het betekent als je iemand je eerste vragen kunt stellen, zo eenvoudig kan het zijn.

En ziehier: zo komt alles samen in onze Mo: de Jongerenwerking, de Seniorenwerking en de Woonterp.

Waar het samenkomt

Maar hoe verbindt dat zich allemaal? Hoe staat Mo daar zelf in? Wat vindt hij belangrijk? "Wel, heel eenvoudig", zegt hij, terwijl hij zoekt naar woorden: "vriendelijk zijn tegen elkaar. Op straat, als burens, een vraag beantwoorden, een stuk fruit delen, en zo ook op het werk.

Vriendelijkheid is gratis en geeft een goed gevoel. We moeten geen vooroordelen of oordelen hebben. Zie ieder mens zoals hij of zij is en leer die kennen."

Wat drijft Mo om zo in het leven te staan, en dat terwijl het leven voor hem toch ook niet gemakkelijk is? "Mijn geloof", vertelt hij, "dat is in alles." En hij citeert de profeet, zijn naamgenoot, die zegt: 'als je naar iemand lacht, om het even wie, dan doe je goed, dan bouw je goeds op voor deze wereld en wat nog komt.' "Maar je moet daar niet over stoefen. 'Wat je rechterhand doet, moet je linkerhand niet weten', staat er ook in de Koran, net als in de Bijbel, trouwens. We moeten gewoon een goed voorbeeld zijn van ons geloof. Niet met veel woorden, maar in hoe we zijn met mensen."

Ik vraag hem wat hij daarvan herkent in het PSC. "Jullie doen veel voor anderen", zegt hij, "ik zie daarin ook jullie geloof, we verschillen niet veel. Het is ongelooflijk dat jullie met een paar mensen zoveel goeds kunnen doen."

Heb je nog een boodschap voor het PSC, Mohammad? "Ja, dat jullie heel goed doen en zo moeten blijven doen", zegt hij zonder nadenken. "Er is een goede sfeer, iedereen is welkom en wordt opgenomen. Activiteiten zijn belangrijk voor jongeren en voor ouderen. Want niemand moet eenzaam thuis zitten. Op eenzaamheid staat geen leeftijd. Op vriendelijkheid ook niet."

Dank je wel, Mohammad, voor jouw vriendelijkheid, voor wie je bent. En voor dit gesprek.

DE WOONTERP

SCHARNIERJAAR

Dit verslagjaar was voor de Woonterp dus een belangrijk scharnierjaar: van “Woonterp 1” naar “Woonterp 2”, zo benoemden we het zelfs.

De eerste fase, van 2017 tot begin 2022, stond in het teken van voorlopigheid. Het pand stond op de lijst om te moeten worden afgebroken. Uitdrukkelijk tijdelijk mochten kwetsbare vluchtelingengezinnen erin, bij wijze van transitwoning. In de loop van die jaren werd de datum van afbraak steeds opgeschoven, maar lieten mankementen van het appartementsblok zich duidelijker voelen. Deze gezinnen moesten dringend een blijvende woonst vinden. Een half jaar werd een jaar, en werd uiteindelijk vijf jaar, zonder doorstroom en met pas op het laatst uitstroom, met heel veel moeite en inzet, ook door het PSC zelf. We wilden deze mensen niet op straat moeten zetten en dat is ook niet gebeurd. Het laatste gezin is uiteindelijk in november vertrokken.

Ondertussen was in het voorjaar de oorlog in Oekraïne uitgebroken en deed zich de mogelijkheid voor om sociale appartementen te renoveren om Oekraïense gevluchte gezinnen te huisvesten. Geen afbraak dus, maar een nieuw hoofdstuk.

Soms doet een mens al eens gekke dingen...

En zeker als je in de raad van bestuur van het PSC zit. Dan denk je eens in een rustige vergadering te zitten tot er een onverlaat boudweg verklaart: “Als PSC kunnen we toch niet aan de kant blijven staan wat betreft de crisis in Oekraïne.”

En voor je het weet hebben we het project Woonterp nieuw leven ingeblazen, met het plan om Oekraïense vluchtelingen op te vangen in het pand aan de Jakob Smitsstraat. Vooraleer we onze eerste gasten konden ontvangen, diende er nog veel werk te worden verzet. Ten eerste werden de appartementen volledig gerenoveerd: nieuwe keukens, badkamers, vloer en schilderwerken en de kers op de taart: zonnepanelen en

warmtepompen.

En ondertussen barstte er een golf van solidariteit los. Van alle kanten werden er spullen aangeboden: meubels, speelgoed, keukenapparatuur, bedlinnen en handdoeken. In eerste instantie moesten alle spullen gestockeerd geraken (dus nogmaals mijn excuses aan mijn lieve buurvrouw Naima die haar garagebox ter beschikking stelde en daardoor drie parkeerboetes opliep)(en excuses aan onze stagiairs en bewoners die ook nog een tijdje de huiswerk/speelruimte naast hun bureel in de Woonterp moesten missen, noot van PS). Veel mensen organiseerden ook tal van acties om geld in te zamelen, zowel in de kerken, onze vertrouwde achterban als vanuit onverwachte hoek (bijvoorbeeld een Finse kunstenaar die geld verzamelde tijdens een vernissage).

En dan brak de dag van de logistieke nachtmerrie aan. Want hoe bemeubel je op één dag 10 appartementen. Wel, er is maar één recept: rustig blijven, af en toe toekijken hoe er een beetje chaos toeslaat en natuurlijk, zoals steeds weer, de onverdroten inzet van een verrassende schat aan vrijwilligers.

Ondertussen zit iedereen op zijn plek in de Woonterp. Dankbaar dat ze een plaats hebben gevonden waar ze tot rust kunnen komen. Want onverwacht kwamen deze mensen dit jaar 2022 in het oog van de storm terecht. Maar.... hoe luidt nu ook alweer die slogan van het PSC? Inderdaad: ‘Samen in de storm’. Ook nu, vooral nu.

***Eric Joris,
logistiek coördinator Woonterp***

UIT DE BLOG VAN DE STADSPREDIKANT

Problemen willen we aanpakken bij het PSC.

Oplossen lukt natuurlijk niet altijd, maar ervan weglomen helpt ook niet. Neem nu de oorlog in Oekraïne. Neem nu de moeilijke woningmarkt in België. Neem nu de superdiverse samenleving met zijn vele bubbels, kloven en muren. Neem ons aller goede wil, maar relatieve kleinheid en onmacht. Onze beperkte mogelijkheden. Maar als je die allemaal samenlegt en je denkt out of the box, ja kijk, dan kan er het één en ander gebeuren. Een leegstaand sociaal appartementsblok, rijp voor de afbraak – we vinden een formule om die onder eigen beheer te krijgen voor duurzame huisvesting. Oorlog in Oekraïne en andere gebieden, vluchtelingen, onmacht – mensen willen iets kunnen dóén. Superdiverse samenleving – samen de schouders onder een grote klus is plezant.

Gisteren en eergisteren kwamen er drie camionladingen gedoneerde meubelen en spullen toe in de Woonterp. Dat appartementsblok ja. Dat krijgt een nieuw leven. Voor mensen die dat het hardst nodig hebben. Hartverwarmend hoeveel middelen en ideeën er los komen.

Die pakken we graag aan!

Dat konden we natuurlijk niet zelf alleen. In een paar dagen tijd kwam er een superdiverse ploeg opdagen: mensen van verschillende leeftijden en levensomstandigheden, verschillende kerken en organisaties, afkomstig van verschillende windstreken (van Oekraïne tot Afghanistan, Zuid-Afrika, Iran en België); de één bracht taart, anderen spierkracht, weer anderen schoonmaakijver, en iedereen zijn of haar verhaal, humor, kritische vragen, dat ook, maatschappelijk debat in de koffieruimte en zodra er weer een camion arriveerde supersnelle ijver en efficiëntie.

Samen weten we van aanpakken.

Solidariteit

Zonder solidariteit van allerlei kanten was het ons niet gelukt: de Woonterp nieuw leven inblazen. We ontvingen allerhande spullen, giften, helpende handen en allerlei initiatieven om geld bijeen te brengen. Van buurtbewoners, onbekenden via sociale media, schoolklassen, kerkgemeenschappen, allemaal mooie gebaren. Drie daarvan willen we er toch even uit lichten:

Pradeep Van Pelt trotseerde de enorme hitte van zomer 2022, die nòg heter was in de Pyreneeën, om het gebergte te overwinnen op weg naar Santiago de Compostella. Hij voelde zich bij elke moeizame en zelfs pijnlijke stap geruggesteund door vele sponsors die zich met hem achter zijn goede doel schaarden: de Woonterp. Op de foto hieronder ziet u hoe hij hartverwarmend is uitgezwaaid. Per kilometer konden we onze steun aan hem uitdrukken. Samen bracht dit toch een mooie som bijeen van uiteindelijk een kleine 3000 euro! Heel veel dank, Pradeep!

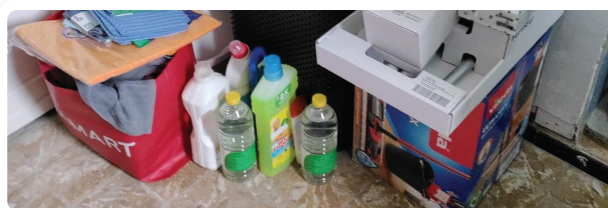

Elke kerk in het Antwerpse die met het PSC verbonden is heeft een welkomstpakket gemaakt met hygiëneproducten en schoonmaakartikelen. Sommige kerken deden daar nog schone giften bovenop en een persoonlijk kaartje erbij. Zo droegen zij bij aan een warm welkom voor elk bewonersgezin. Het is fijn om zo samen iets concreets te kunnen bijeenbrengen.

Heel veel dank iedereen!

Pradeep heeft ook een schilderij laten veilen ten bate van de Woonterp. Dit gebeurde tijdens een benefietconcertavond in de kerk van de Christusgemeente op 6 mei. Speciaal voor deze gelegenheid bracht Duo Landini hun 'Vleugels van Verbondenheid', een unieke combinatie van muziek, schilderijen én poëzie. Het was een prachtige avond met veel aanwezigen, die het waanzinnig mooie bedrag van 2583 euro heeft opgebracht! Veel dank ook aan de organisatoren van de Christusgemeente!

***Dit alles heeft onze bewoners sterk ontroerd en echt geholpen.
Zo is de Woonterp niet maar een appartementsblok,
maar een plek van warm onthaal en blijvende solidariteit.***

Begeleiding

Zes Oekraïense gezinnen wisten ons al snel te vinden en trokken er in augustus in - en begin 2023 zou via Humanitaire Corridor een Syrisch gezin de bewoning compleet maken. We moesten niet ver zoeken naar die bewoners: al snel na de eerste aanvraag bereikten ons vele volgende. Mooi is dat al onze gezinnen iets hebben met een protestantse of evangelische kerk: zo hebben ze ons gevonden. Maar zoals alle mensen zijn ook onze Woonterpbewoners verschillend en uniek. Opnieuw maken we de fasen door die we kennen van nieuwkomers: eerst erin trekken, inrichten, dan administratie op orde krijgen, de vele instanties leren kennen, voorzieningen in orde brengen, kinderen naar school, omgeving verkennen met winkels, dokters, enz. En dan, na een paar maanden komt er stilaan ruimte voor contact, met ons en onderling, voor eigen netwerk, voor ontspanning en voorzichtig nadenken

over de toekomst. Voor ons, onze drie stagiairs en enkele vrijwilligers is het zoeken: waar hebben deze mensen nood aan en in welke mate? Goede lessen opnieuw in afstemming en maatwerk.

KIP EN EI EN ZOVEEL MEER

door Koen Kinsbergen
en Alidou Ouedraogo

Dat er weer heel wat gebeurde in Burkina Faso hoef ik jullie niet te vertellen. Jammer genoeg kwam het land het afgelopen jaar meermaals negatief in het nieuws. Twee staatsgrepen, een steeds verslechterende veiligheidssituatie waardoor reizen buiten de hoofdstad zo goed als onmogelijk werd...

Toch wel onder de indruk van al hetgeen we ondanks dat alles mochten doen en realiseren. Goed om het op een rijtje te zetten. Een greep uit de foto's en berichten die continu worden gedeeld tussen Burkina en België en in België met ons bestuur. (In cursief de rapportage van coördinator ter plaatse Alidou.)

Januari

Wij ontvingen via een Marokkaanse vriend een gift van €15.000 voor de bouw van 2 bronnen in het buitengebied van Bobo. Een bron werd gerealiseerd voor een groep Peulvluchtelingen.

Vrouwen staan de hele dag stenen te kappen tot kleine blokjes. Na een half jaar zwaar labeur kunnen ze met z'n allen 20 en mogelijk 100 euro krijgen voor hun eindopbrengst. In de buurt is er vruchtbare grond en er is ook een droge waterput. Ik zou een project willen lanceren om voor €10.000 een waterput te boren met reservoir, zodoende dat deze groep mensen een duurzaam inkomen kan krijgen. In het totaal gaat het hier over een duizendtal families in de buurt die op deze manier aan inkomen komen.

In de materniteit van Bobo werd een zaal gebruikt als apotheek. Om bijkomend plaats vrij te maken, werd door ons een apotheek gebouwd die aanleunt aan het ziekenhuis.

Ik verneem die maand ook dat Alidou met zijn auto in een betoging is terechtgekomen waarbij een traangasgranaat in de auto is geschoten. De kleine Koen (zoon van Alidou, vernoemd naar Koen Kinsbergen, nvdr) zat op de achterbank en kreeg de volle laag. Hij ligt nu in het ziekenhuis.

Februari

2 bronnen werden succesvol geboord met de ontvangen gift. Elk leveren ze nu aan een kleine 10.000 mensen water.

Maart

Bron nr. 7 kon worden aangeboden in Santidougou.

Wij konden een brommer kopen voor onze enige vrouwelijke werknemer.

April

Een gigantische tomatenoogst zorgde voor in totaal 10.000 kilo tomaten. De nieuw geïnstalleerde bron zorgde voor het nodige water.

Juni

67%, dat was vandaag het resultaat uit de broedmachine. Normaal halen wij tussen 85 en 93%, maar dit lage resultaat is er sinds wij met Royal Air Maroc (RAM) de eieren moeten invliegen (door corona waren alle andere maatschappijen gestopt met vluchten op Ouagadougou) en die lappen alle bewaarvoorschriften aan hun laars. Nu weer een dag te lang onderweg en dan weer een dag ergens ongekoeld weggezet. RAM aanvaardt geen enkele claim, want, zeggen ze, "wij doen ons best".... Afijn, wij zagen vorige week toen de eieren tussentijds gecontroleerd werden de bui al hangen, maar vanochtend had ik Mon Oncle huilend aan de telefoon. Wij kunnen hier niks aan doen. Gelukkig start SN Brussels Airlines volgende week weer met vliegen op Ouagadougou. Dat heeft altijd goed gefunctioneerd. Omdat wij onze boeren niet in de steek laten, zijn wij toch blijven doorgaan ondanks slechte resultaten. Maar wat we vandaag zagen, was nooit gezien. In het totaal heeft de coronaperiode 30.000 euro gekost in de exploitatie. Zo zie je wat de gevolgen zijn, ook weer in de landen die het ervoor al moeilijk hadden. Samen in de storm, ook al is die soms bijzonder heftig.

Door aanhoudende regen in juni stortte het huis van onze net getrouwde elektriker in. Hij en zijn vrouw raakten daarbij gewond. Door ze een voorschot op nog te ontvangen wedde te geven, konden zo toch snel weer verder met een dak boven hun hoofd. Ondertussen hebben wij ze geholpen met een nieuw huis.

Juli

Door de staatsgrepen werden ook in Brussel klaar staande eieren niet meer ingevlogen naar Ouagadougou. Zo hadden wij plots geen eieren meer en lag alles op z'n gat.

Toch zetten wij noest door. Om iets te doen aan het nijpend tekort aan granen door de oorlog in de Oekraïne, plantten we 5 hectaren maïs aan.

De oogst werd echter grotendeels door een insect, overgekomen vanuit Mali door het gebruik van een verkeerd ras maïs, opgegeten.

Juli

In juli werd mijn naamgenoot gedoopt en vond er een groot feest plaats.

Een duizendtal mensen zijn afgekomen en in het ochtendgebed, te horen over een groot deel van Bobo, werd ook gebeden voor de grote Koen. Een hele eer.

Oktober

Na een korte ziekte overleed onverwachts Edward, onze werknemer van het eerste uur. Wij zullen hem missen.

Tot februari 2023

De afgelopen periode verslechterde de veiligheidssituatie zich nog verder in Burkina Faso. De recente mededeling dat Artsen Zonder Grenzen zich nu ook om veiligheidsredenen terugtrekt uit dit land, bevestigde dit feit nog eens op een pijnlijke wijze. Desondanks ging het PSC met zijn lokale partners verder aan de slag. Met het verder uitbreiden van het aantal bronnen, tot nu in totaal 8, voorzien wij een goede 60.000 mensen dagelijks van water. Ongereguleerde infrastructuurwerken in de buurt van een hoofdbron van de overheid in Bobo en technische problemen met pompen van het nationale waterbedrijf ONEA zorgden de afgelopen 3 weken tot aanhoudende onderbrekingen in de waterleveringen, en dit soms weken aan een stuk. Dit zowel op ons bedrijf als in de zone waar Alidou woont. Op die 2 plekken hebben wij nu ook een bron aangeboord en die verzorgt binnenkort de watertoevoer voor duizenden mensen in de buurt van deze plaatsen.

U kunt zich afvragen: hoe wordt dit gefinancierd? Wij zijn recent overgeschakeld op broedeieren die uit Marokko komen. Doordat Mon Oncle een paar maanden geleden in dat land een opleiding biosecurity volgde, bracht hij ons in contact met een lokaal vermeerderingsbedrijf. Daarmee hebben wij nu een commerciële relatie gestart. De transportkosten

zijn daardoor aanzienlijk verminderd en de praktijk wijst uit dat wij, en onze boeren, ook met deze kuikens goede resultaten kunnen behalen. Kortom, er wordt in de "usine" weer wat geld verdiend. Daarnaast zullen wij bij de bron bij Alidou's huis een groentekraampje opzetten waar de groenten van onze velden in Kimidougou en Santidougou aan de vrouw zullen worden gebracht.

In totaal hebben wij 7 hectaren aardappelen aangeplant. Dit was op zich al een reuzekarwei en dit bleek een nog grotere opdracht toen we vaststelden dat wij toch nog met enkele ziektes te maken kregen. Gelukkig kenden onze lokale mensen deze problemen en konden die adequaat aangepakt worden. Doordat de aardappelen zo goed groeiden, sprongen ze als het ware uit de velden. Ik kan je verzekeren dat het ophogen van de honderdduizenden planten een stevig werk is gebleken. Gelukkig kunnen wij op het eind van de maand beginnen met het oogsten. Wij kijken uit naar een opbrengst van enkele honderdduizenden kilo's.

Edward, onze toegewijde werkracht in ons bedrijf die een half jaar geleden overleed, liet een jonge vrouw en 2 kinderen na. De afgelopen maanden hebben wij haar zijn wedde gewoon doorbetaald en werd er ook een potje van 2000 euro bijeen gespaard waarmee nu een groentekraampje bij

haar woning kan worden gebouwd. De verkoop van biogroenten uit onze akkers moet haar in de toekomst van een duurzaam inkomen voorzien. Sociale zekerheid 2.0 zouden wij dit kunnen noemen.

Ondertussen staat alweer een volgend project op stapel. In de komende jaren zullen tientallen megawatts aan zonnepanelen in België en omstreken worden vervangen. Het verdwijnen van de energie certificaten opent de mogelijkheid voor vele bedrijven om hun oude, vaak minder performante zonnepanelen te vervangen door veel efficiëntere. Wij hebben het idee geopperd om deze, vaak nog zeer goede panelen naar Burkina te vervoeren en daar aan Agrivoltaics te gaan doen. Dit is de combinatie tussen agricultuur en het opwekken van duurzame energie. Daarvoor worden de zonnepanelen op een hoogte van 2.5 meter geplaatst en worden er tussen de rijen panelen openingen gelaten.

VOORBEELD VAN AGRIVOLTAICS

Hierdoor kan er onder de zonnepanelen toch zon komen waardoor de daaronder geplante gewassen toch goed groeien en wordt de verdamping van water beperkt. Een win win win dus. We hopen over een paar maand te kunnen starten met een project van 400 panelen ofwel 80 kW.

Besluit

Zo zie je maar: tegen de stroom in mogen wij dit project, ondanks alles, dankzij onze partners, verder uitbreiden. Een bijzondere dank aan alle gulle gevers zonder wie dit project niet zou kunnen bestaan.

En hier een bijzonderheid, belangrijk om te beseffen: dit project kent geen overheads (beheerskosten). Elke euro gaat naar het project zelf. Niets blijft er hier hangen. Dank aan allen.

BENEFIETCONCERT

Op 18 november bracht Muzikaal Ensemble Alegría o.l.v. Mannu Wuyts de prachtige H-Moll Messe van J.S. Bach ten gehore in de Sint-Pauluskerk in Antwerpen, geheel ten bate van de Woonterp en Kip&Ei. Die avond reikten wij ook de tweede editie van de Ina-Koeman-PresentiePrijs uit aan twee mensen die presentie hoog in het vaandel hebben staan: Lut Bresseleers van Welzijnsschakels en voormalig vrijwilliger in de Woonterp, en Annemie Luyten, coördinator van De Loodsen. Een interview met deze prijswinnaars vindt u op de volgende pagina's.

LUT EN ANNEMIE

WINNAARS VAN DE INA KOEMAN PRESENTIEPRIJS

“Samen tussen mensen staan”

Op een rustige maandagnamiddag (maar “het was hier vanmorgen wel hectisch”, zucht Annemie) vinden we elkaar aan de tafel in De Loodsen met koffie en thee: Lut, Annemie, nieuwe stagiaire Céline en Petra. Lut Bresseleers (vrijwilliger Welzijnsschakel Borgerhout, gewezen vrijwilliger Woonterp1) en Annemie Luyten (coördinator De Loodsen) zijn de laureaten van de tweede editie Ina Koeman Presentie Prijs, die zij op 18 november, tijdens de benefietconcertavond, in ontvangst

hebben genomen. Daar willen we natuurlijk meer over weten. Ze zijn hiervoor voorgedragen door anderen, zo is de procedure. Je zegt over jezelf niet gemakkelijk dat je de presentieprijs verdient; het zijn anderen die dat in je zien. Wat heeft nu gemaakt dat deze mooie mensen in de prijzen zijn gevallen? Hoe herkennen zij zich zelf in die presentiebenadering? Het wordt een boeiend gesprek vol inzichten, gerijpt door jarenlange ervaring. Onverminderd bevoegen, maar wijs en bescheiden.

Presentie avant la lettre

Typisch voor doorgewinterde presentiewerkers is trouwens wat Lut en Annemie ook bevestigen:

dat je al jaren aan presentie gedaan kunt hebben als je op een gegeven moment hier woorden voor krijgt aangereikt in de presentietheorie van prof. Andries Baart. Zo'n vijftien jaar geleden maakte Annemie een vorming met hem mee voor welzijnswerkers. Hùn reactie was: graag meer van dit! Annemie zag hoe deze geëngageerde beroepskrachten voeling met hun roeping voor het werk dreigden te verliezen onder de tijdsdruk van administratie en beleid (toen al!). Maar juist voor welzijnswerk is presentie belangrijk, voor al wie met mensen bezig is trouwens. Annemie en Ina besloten om voor vrijwilligers vormingen te organiseren in presentie, net om hun bezieling te kunnen voeden en volhouden. Voor zo'n vorming schreef Lut zich zo'n tien jaar geleden in en ook aansluitend voor de intervisiegroepen.

Hoe is jullie eigen presentiebenadering begonnen?

Het stoorde Lut al heel lang dat er naar mensen in armoede anders gekeken wordt dan naar middenklassegezinnen. Bij gezinnen van klasgenoten van haar kinderen bijvoorbeeld zag ze dit verschil. Alsof “mensen met problemen” “nu eenmaal” problemen hebben, alsof ze zelf niet genoeg hun best doen. In haar buurt werd een Welzijnsschakel opgericht. Dat is een solidariteitsgroep van mensen wel en niet in armoede, die elkaar ontmoeten en beluisteren en die samen de strijd aangaan tegen uitsluiting en onrecht. Helemaal op Luts lijf geschreven. “Ik hoor graag verhalen van mensen om beter te begrijpen waarom ze doen zoals ze doen en hoe het leven voor hen is. Dat is verrijkend, ik leer daarvan. Anders hebben we daar geen

gedacht van. Soms valt uw mond open van dingen die je gewoon niet wist. En zo wordt presentie een manier van in het leven staan. Tussen de mensen zijn. “Gij zijt een mensenmens”, zo beschrijven mensen mij.”

Ook Annemie heeft solidariteit altijd in zich gehad: met de paplepel meegekregen in een groot sociaal ingesteld gezin. Haar afstudeerthesis Pol&Soc (politieke en sociale wetenschappen) deed ze over Marokkaanse vrouwen in Borgerhout; ze belandde er in vrijwilligerswerk, in lesgeven tussen (niet enkel aan) leerlingen van TSO en BSO en bij een onthaalhuis, en dit alles confronteerde haar met een

andere realiteit. “De inspiratie van het levende verhaal”, noemt Annemie dat. “Als ik toen niet zo tussen de mensen had kunnen staan, had ik nooit kunnen doen wat ik al die jaren heb gedaan.”

Wat is presentie dan eigenlijk in jullie woorden?

Bij Lut komen de woorden er aarzelend uit. “Mensen hebben mij voorgedragen voor de Presentieprijs, ik denk omdat ik zoveel “voor de mensen doe” - maar wat is dat dan?

Dat is, volgens Lut: “helemaal niet veel doen, maar wel uren aan de telefoon hangen met instanties om dingen in orde te krijgen waar mensen tegen muren aanlopen”. Het is “vriendschap, je krijgt zoveel van de mensen terug.” Het is “present blijven, ook in uitzichtsloosheid terwijl ge zelf ook geen kant op kunt; dat is het allermoeilijkste”. Het is “toch proberen zoeken naar op z’n minst een afspraak samen waardoor die vrouw misschien toch zelf weer iets in handen kan nemen”. “Ik doe niet veel”, zo vat Lut samen, “maar het neemt wel veel van mijn tijd.”

Annemie pikt erop in: “Lut is present bij mensen net in haar bescheidenheid.” Bij mensen blijven zonder grote woorden dus. Voor Annemie is dat het allerbelangrijkste in presentie: “trouw. Tegen anderen in soms. Ondanks verkeerde keuzes, allee die wij verkeerd vinden, en proberen te verstaan waarom zij die keuzes maken. Onze voeten afkuisen voordat ge hun leefwereld binnengaat. Je openstellen, uw ideeën durven bijstellen, of zoals Karel Staes het noemt: “u bekeren naar een andere cultuur”, namelijk van die mens, van de realiteit van de armoede en uitzichtsloosheid. Dat mensen weten dat ik hen toch niet loslaat, zelfs als ik ‘s boos word.”

Boos? Dus presentie betekent niet: altijd lief zijn? “Nee, het kan ook betekenen: uzelf en de ander au sérieux genoeg nemen om het gesprek te blijven aangaan, desnoods heel direct en kordaat, want soms is iets maar laten gaan gemakkelijker, maar ook onverschilliger. Als die ander weet dat je ze niet laat vallen, kan confrontatie juist heilzaam zijn – hoewel ik op zo’n moment zelf niet het gevoel heb dat ik present ben.” Andries Baart spreekt gelukkig van “een zekere mate van presentie”, want je hebt het nooit ten volle beet, maar het is wel een grondhouding die je je eigen maakt. Zo realiseert Annemie zich maar al te goed dat de vrouwen zonder wettig verblijf onder de hoede van De Loodsen echt afhankelijk zijn van hun hulp. Ze wil voeling blijven houden met hun basisrealiteit en daarom draait ze zelf mee in de voedselbedeling, naast haar coördinatorschap.

Veel onmacht en grenzen. Hoe houd je het dan vol?

Hoe voorkom je dat je bitter wordt? Wel, presentie betekent niet: denken dat je de wereld kunt veranderen. De inzet is enorm, maar, zo weet Annemie: “veel werkers hebben zichzelf overschat en dat heeft tot drama’s geleid. We moeten elkaar

beschermen. Bijvoorbeeld door samen van schoonheid in het leven te genieten. En door de kleine mooie momenten te zien en te koesteren. Samen mens zijn.”

Present stellen

Stagiaire Céline vult nog aan dat je onmacht ook te lijf kunt gaan met juist het signaleren van onmachtssituaties naar het beleid toe. “Anders is wat je doet dweilen met de kraan open.” “Ja”, beaamt Lut, “dat is waar: even belangrijk als present zijn is present stellen: dat is onze verantwoordelijkheid ten opzichte van de mensen. Beleids mensen hebben vaak geen idee van de realiteit van bijv. armoede, en dat is normaal, dat inzicht krijg je maar enigszins door tussen de mensen in armoede te leven en veel naar hen te luisteren. Wij kunnen hun signalen doorgeven, soms met de vuist op tafel, zorgen dat ze gehoord worden.”

Céline is blij dat ze bij dit gesprek is geweest. “Inspirerend om erover te horen vanuit zoveel ervaring. Ik wil de presentiebenadering zeker meenemen in mijn toekomstige socio-culturele werk.”

Wat fijn, zo gaat het altijd verder....

Hartelijk dank, Lut, Annemie en Céline, voor dit gesprek.

STADSPREDIKANT

Wilt u nog 's opfrissen wat het werk van de stadspredikant inhoudt? Sla gerust het Jaarverslag 2021 er nog 's op na, want dat houdt u hopelijk bij of je kunt het gratis downloaden van op onze website. Kort samengevat nog even ter introductie nu:

Drie lagen

1. aan de grond: presentiebeoefening bij mensen in kwetsbaarmakende situaties
2. daarop samen bouwen: ondersteunen van vrijwilligers, stagiairs, medewerkers, kerkelijk geëngageerden
3. met ramen, deuren en koepels: verbindingen en openingen zoeken met partners, in samenwerkingsverbanden, overlegorganen en netwerken.

Zo bouwen we samen aan huizen van hoop. Niet statisch maar altijd meebewegend en voortzoekend.

Hoe zag dat er in dit verslagjaar concreet uit?

Presentie aan de grond

Presentie gaat altijd door en is altijd nieuw. Ook in dit jaar vond je de stadspredikant:

- wekelijks een dagdeel in het onthaal in sociale kruidenier Filet Divers
- in daklozenonthaal 't Vlot,
- in de Jongerenwerking,
- regelmatig bij inloopmomenten en Verzet-Je van Open Huis,
- regelmatig in de Woonterp: afronding met de gezinnen van Woonterp1, kennismaken met de gezinnen van Woonterp2 en proberen een goede relatie met hen op te bouwen zodat we hen kunnen bijstaan voorzover ze dat willen en wij dat kunnen,
- op huisbezoeken, in individuele ontmoetingen en gesprekjes bij een tas koffie, op straat,
- via allerlei communicatiekanalen....

Aanklampbaar zijn en durven aanklampen zonder op te dringen (of misschien heb jij dat nu even net wel nodig?), altijd zoeken naar de juiste afstemming en aansluiting. Ook zin in een tas koffie of thee? Heb jij vandaag zin in een babbel en waar mag die over gaan van jou? Of gewoon dat ik even naast je zit of blijf staan? Welke aftasting, frustratie en veerkracht klinkt er door in jouw gewaagde grapjes, welke moeheid zie ik in je lijf en je gesloten gezicht, heb je nog tijd nodig om los te komen en wat heb je daarin nodig van mij? Zullen we samen afwassen? Maak jij je ook zo druk over dingen in de wereld en de maatschappij en waar ben jij kwaad over? Hoe toon ik gepast respect en warme betrokkenheid bij jou op een manier die veilig genoeg voelt voor jou op dit moment?

Het blijft een ambacht in ontwikkeling, elke dag, elk moment, elke ontmoeting opnieuw. En dat kun je zelf opzoeken, maar soms is het ook al genoeg om je voordeur uit te stappen met je hart, ogen, oren en agenda open.

Presentie naast elkaar

➤ ondersteuning van vrijwilligers in het basiswerk:

- in de Woonterp,

waaronder ook de weken van inzameling en levering van gedoneerde spullen voor Woonterp 2: daar kroop veel energie en vrijwilligersinzet in! Overweldigend.
- in Open Huis Senioren en Jongeren,
- in Filet Divers.

Ondersteuning van vrijwilligers gebeurt meestal informeel, spontaan, in de wandelgangen (waar je ook fikse gesprekken kunt hebben), en ook per individuele afspraken en per mail; er waren ook regelmatig overleg- en ontmoetingsmomenten.

➤ opvolging stagiairs in de diverse plekken:

- In de Woonterp hadden we voor de zomer twee stagiairs en na de zomer twee andere,
- in de Jongerenwerking ondersteunden we samen (met Joran en Joke) een aantal stagiairs.
- en stagiaire Pastoraal Handelen Chris volgde de stadspredikant tot in februari (zie Jaarverslag 2021)

Dat betekent: regelmatig gesprekken, individueel en samen, ter ondersteuning en reflectie; evaluatieformulieren en -gesprekken tussentijds en ter afronding, met de mentoren van de opleiding.

➤ In de kerken in het Antwerpse beoefenen we presentie bij uitstek en versterken we elkaar daarin:

- als stadspredikant beurtelings in verschillende kerken als voorganger en bij de koffie, en deelnemend aan kerkelijke activiteiten, ook van gemeenschappen als de Don Bosco kapel op het Schoolplak en de liturgische gemeenschap De Vleugel;
- samen als Protestants Beraad Antwerpen (protestantse kerken en hun gezamenlijke werkingen in Groot-Antwerpen); waaronder ook het bedenken, invullen en redigeren van ons gezamenlijk vormingsprogramma en van de nieuwe opzet van het kerkblad De Band
- tweede editie diaconaal ontbijt op 22 november, verzorgd door de Commissie Stadspredikant, deze keer in de kerk De Wijngaard in de Sanderusstraat – het was fijn! (Zie foto hieronder.)
- bezoek van Noorse diaconale werkers via CCME rond presentie in Antwerpen, september en van Tocht van Hoop van De Loodsen in de Jongerenwerking in december – ook heel tof!
- ondersteuning ziekenhuis- en rusthuispastoraat in het Antwerpse

➤ in de bredere kerk: contacten met collega's, kerken en kerkelijke organen rond het inrichten en voorbereiden van bijkomende stadspredikantschappen in het land: consulentschap Protestantse Kerk Brussel, gesprekken met ds. Heleen Ransijn die op 1 november begon als stadspredikant Gent!

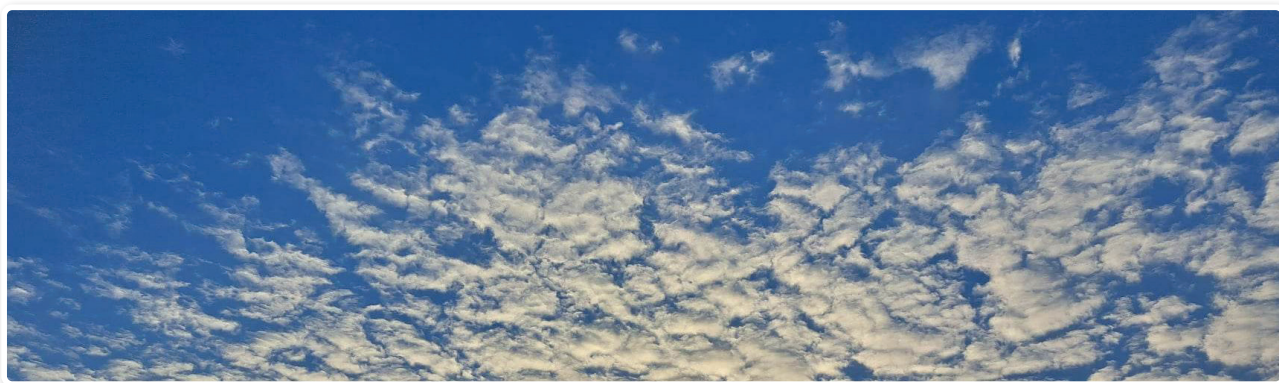
➤ supervisorschap VPKB: voor al wie in ons kerkverband werkzaam is: in duo-groepje en individueel

➤ buiten de kerk maar toch geïnspireerd en troostrijk richtten we als ad hoc groepje met Niek en Jan een herdenkingsmoment in voor straatdoden ter gelegenheid van het overlijden van Mike en Wesley een jaar geleden in de fietsenparking onder het Centraal Station.

Presentie overkoepeld en ingebed

- > voorzitterschap Protestants Beraad Antwerpen;
- > deelname vergaderingen en contactmomenten partnerorganisaties (zie: "Partners"); en ook:
 - VPKB districtsvergaderingen en Pastorale Dagen
 - betrokkenheid in VPKB-project City Chaplaincy (presentiepastores in Brussel en daarbuiten, een samenwerking tussen de protestantse faculteit FPTR en kerken)
 - lidmaatschap VPKB werkgroep en selectiegroep Huizen van Hoop
 - werkgroep presentie bisdom Antwerpen vanuit diaconaal netwerk Attent
 - werkgroep presentie Vlaanderen voor presentie in allerlei sectoren
 - deelname aan Straatoverleg (laagdrempelige werkingen dak- en thuislozen Antwerpen)
 - voorbereiden Averbodedagen vanuit 't Vlot met dak- en thuislozen
 - Soligion (samenwerking levensbeschouwelijke en welvaartsstaatsinstellingen in sociale ondersteuning)
 - bestuurslidmaatschap Motief vzw (vormingen rond levensbeschouwing en samenleving) en samenwerking met Motief rond vorming in het Antwerpse
 - Gastvrij Antwerpen (voorbereiding)
- > communicatie PSC
 - ad hoc werkgroep PSC: nadenken over p.r., afstemming deelwerkingen, websites, huisstijl
 - presentaties over PSC en stadspredikantschap (Emoena Interlevensbeschouwelijk, Sultan der Maanden islamfestival, gastcollege protestantse faculteit FPTR, ProFest VPKB, Facts to Act Hannah Arendt Instituut op 14 oktober, bijdrage aan e-course Soligion,);
 - begeleiding van stagiaire en m.i.v. 9 november nieuwe communicatiemedewerker Marjolein Meyfroot;
 - mee voorbereiden benefietconcert 18 november
- > eigen deelname aan infosessies, vormingen, sociale films en debatten: Roma, UCSIA Jaarboek, FPTR gastcolleges, intervisie Stichting Presentie NL, Motief dag over buddy's en nieuwkomers, Staten-Generaal sociale sector stad Antwerpen, Orbit over opvangcrisis, diverse netwerkende contacten

Speciaal wil ik tot slot hier aandacht besteden aan twee mensen die ons in 2022 ontvallen zijn en met wie ik een hechte onvergetelijke band heb opgebouwd:

Liesbeth Verstraelen, zo'n 13 jaar trouwe en intensieve vrijwilligster en presentiemadam in het PSC, vooral bij de jongeren, in het onthaal en in de Vrouwenwerking destijds, en de laatste maanden ook in Filet Divers. Zelf had ik veel contact met haar. Op 28 augustus herdachten we haar in een troostende kring op de binnenkoer aan de Lange Winkelstraat. We missen haar nog altijd enorm. U kunt een interview met haar lezen in het jaarverslag van 2018 (te downloaden via de website).

Fatima Cavalieri, medewerker bij Open Huis Senioren sinds 1 april, nog niet zo lang dus, maar ze heeft met haar flamboyante, warmmenselijke, kleurrijke persoonlijkheid een onuitwisbare indruk achtergelaten in vele harten, ook in dat van mij. Ik genoot van haar creatieve touch in alles wat ze deed en van haar vrouwelijke warmte die ze binnenbracht in Open Huis. Ook was het fijn om met haar uit te wisselen en dromen te delen. Ik interviewde haar voor Jaarverslag 2021.

UIT DE BLOG VAN DE STADSPREDIKANT

Tederheid op straat

“Mag ik je even aanraken?”, vraagt de anders vaak zo bozige man met de zachte blik van een klein jongetje. Zijn vingers benaderen mijn schouder alsof ik van porselein ben. “Ik leef alleen, ik mis dit zo. En jij kunt ook wel een schouderklopje gebruiken.” Ik val stil van verwondering. Het moment waarop is nu niet bepaald soft te noemen. Een lotgenoot staat bij hem met zijn stapel onbetaalbare facturen en met zijn verzuchting over de continue onbereikbaarheid van zijn sociaal assistente. Pure wanhoop. Ik was er net bij komen staan om mee te luisteren. En dan ineens dit. Dat mega-zachte gebaar.

De straat en de stad zijn bikkkelhard voor wie hier overleeft. De temperaturen mogen dan zacht zijn voor de tijd van het jaar. Maar stenen zijn koud, deuren blijven dicht, blikken kunnen killing zijn en onverschilligheid is nog dodelijker. Zelfs als je 's nachts wel een bed hebt en vier muren, kunnen de spoken in je kop, de pijnen in je lijf en de eisen van de maatschappij je alle gevoel van een mens te zijn ontnemen. Je trekt je plan, je kijkt sceptisch naar elkaar, naar jezelf en de wereld. En toch.

Weer zag ik vandaag met eigen ogen hoe kameraadschappen tussen deze mensen jaren duren. Hoe vanzelfsprekend tabak wordt gedeeld. Hoe verontwaardiging over het leed van de ander een verhaal zoekt. Hoe muziek en grappen zorgen dat je mens blijft. En die tederheid.

Zomaar. Op straat.

COMMISSIE VAN DE STADSPREDIKANT IN 2022

Wie zou er bij de modale Antwerpenaar het best gekend zijn: één van de Antwerpse VPKB-gemeenten, het PSC, of de stadspredikant? Binnen de eigen protestantse kring allicht in die volgorde, maar voor de “buitenwereld” zou het wel eens in omgekeerde volgorde kunnen zijn, met stadspredikant en PSC bijna gelijk in een millimetersprint.

Het is nu al vijf jaar geleden dat ds Petra Schipper opvolger werd van ds Ina Koeman als Antwerps stadspredikant. En het minste wat we kunnen zeggen is dat Petra die taak ook in 2022 met hart en ziel heeft opgenomen. Daar is in de eerste plaats de commissie stadspredikant getuige van, zeg maar een klankbord waarin een zestal vertegenwoordigers van steunende Antwerpse gemeenten samen met Petra samenkomen om haar werk te bespreken. In 2022 hebben we vijf keer vergaderd met als vast agendahoofdpunt het praatpapier van Petra. Daarin doet zij telkens verslag van haar hoofdbezigheden als stadspredikant in de voorbije twee of drie maanden.

Als commissie zijn we telkens onder de indruk van de vele facetten van haar werk. Een volledige lijst zou wat al te ver voeren, maar om de diversiteit te illustreren toch een wat ingekorte lijst: PSC (Woonterp, Jongerenwerking, Open Huis, ...), begeleiding van stagiairs en vrijwilligers, ramadanbrieven, voordrachten/debatten, diaconale bezoeken uit buitenland, voorzitter ABL, begeleiding stadspredikant Gent, consulentschap, enz... Daarnaast ook actief in partnerorganisaties buiten de eigen kerkelijke kring zoals bij 't Vlot, De Loodsen, Filet Divers, Orbit, Motief.

Naast het feit dat de commissieleden beschikbaar zijn om eventueel een taak op zich te nemen, maakt Petra er ook een belangrijk punt van om in elk van de steunende gemeenten twee keer per jaar voor te gaan in de zondagsdiensten en op andere zondagen zoveel mogelijk beurtelings als kerkganger deel te nemen en bij de koffie achteraf aanspreekbaar te zijn. Zo komt ze ook rechtstreeks in contact met gemeenteleden om haar werk meer bekendheid te geven en hoort ze wat er in gemeenten diaconaal leeft. Zo was er op 22 oktober voor de tweede keer een diaconaal ontbijt in de Sanderusstraat waar diaconaal actieve gemeenteleden aanwezig waren.

Wie er nog aan mocht twijfelen: door het werk van de stadspredikant is de protestantse gemeenschap in Antwerpen stevig ingebed bij die groepen in de samenleving die het moeilijk hebben, denken we maar aan daklozen, vluchtelingen, ouderen en gezinnen die met moeite de eindjes aan elkaar kunnen knopen. Getuige hiervan haar verhalen die te lezen zijn in haar blog op de website van het PSC.

Tot slot nog een welgemeend dankwoord voor de jarenlange inzet van afscheidnemend commissievoorzitter Sonja van Santen, zij wordt als vertegenwoordiger van Antwerpen-Oost opgevolgd door twee jonge gemeenteleden van de Bexstraat.

**Namens de commissie,
Marc Stevens - voorzitter**

IN MEMORIAM

Liesbeth Verstraelen

Op 18 juli ontviel ons Liesbeth, sinds vele jaren vrijwilligster in het PSC. Zij stond jarenlang meerdere dagen per week in het onthaal in de Vluchtelingenwerking, gaf Nederlandse les en deed vanalles mee in de Vrouwenwerking, stond jongeren bij in de Jongerenwerking – tientallen mensen heeft zij verwarmd met haar glimlach en haar presentie. Bij administratieve vragen waar altijd een heel verhaal achter schuil gaat – Liesbeth maakte er ruimte voor. Ze bracht de zon binnen, en kon ook intense gesprekken voeren. Onvoorstelbaar dat we haar moeten missen. Haar nagedachtenis is velen tot zegen. (Zie ook het interview met Liesbeth in ons jaarverslag 2018, nog altijd te downloaden van op onze website).

Fatima Cavalleri

Fatima verrijkte ons PSC Open Huis nog maar sinds april 2021, maar bracht er al snel kleur en schwing in, via de activiteiten en met haar dromen voor nog meer participatie en inbreng van de mensen zelf en liefst meer diversiteit. In de zomer van 2022 werd ze ernstig ziek en in december is zij overleden; op de dag van het kerstfeest van Open Huis viel ook haar afscheid. Ook zij laat haar stempel na op het PSC, we zullen haar niet vergeten. (Zie ook het interview met haar in het jaarverslag van 2021, ook te downloaden via onze website.)

ONZE PARTNERS

Samen in de storm. Dat was ook dit jaar geen loze kreet. Het is dan ook onze negeneneenhalfste stelling van ons Manifest. We kunnen het niet alleen, we willen het ook helemaal niet apart of langs elkaar doen. Er is net zoveel moois te ervaren, te leren en te verwezenlijken dankzij elkaar.

Filet Divers

De vrijwilligerswerkingen van PSC en Bond Zonder Naam zijn met elkaar verbonden en de stadspredikant zal (na corona) vormingen met vrijwilligers verzorgen rond presentie en aanverwante thema's. Ondertussen maken we elkaar mee, leren we van elkaar en zijn we elkaar tot steun, zeker in deze rare coronatijden waarvan de impact op de gezichten van de klanten te lezen staat en toeslaat in hun toch al moeilijke levens. De stadspredikant draaide en draait wekelijks mee in het onthaal van de sociale kruidenier, in het verslagjaar op de drukke maandagmorgen, zo'n 50 à 60 klanten per keer.

't Vlot

't Vlot praktiseert presentie in de stad bij dak- en thuislozen. Sinds corona niet meer in een huiskamersetting in de pastorij, maar nu dus al twee jaar in de Heilig Hart kerk, een plek waar bezoekers precies toch wel blij mee zijn. Ook daar zijn wij (afwisselend met stagiaire Chris) wekelijks present, en betrokken bij reflectiemomenten, herdenking en voorbereiding van hopelijk in 2022 toch wel weer de meerdaagse in de abdij van Averbode...

De Loodsen

Met De Loodsen zijn we al decennialang goede vrienden, zielsverwant in de presentiebenadering voor mensen in precare situaties. De stadspredikant neemt zo mogelijk deel aan de bezinningsmomenten op woensdag, waar mensen van de Loodsen, de Antoniusparochie en Sint-Joris-parochie zich samen herbronnen in het werken aan de basis: noodhulp onder protest.

Werkgroep Presentie van Attent

De stadspredikant maakt binnen bisdom Antwerpen deel uit van de Werkgroep Presentie van Attent, het diaconale netwerk van bisdom Antwerpen, onder voorzitterschap van ds. Ina Koeman. De Werkgroep werkt ijverig voort aan haar doelstelling om in drie jaar zes nieuwe presentieplekken bij te creëren.

Werkgroep Presentie Vlaanderen

Ook werkt de stadspredikant mee in de Werkgroep Presentie Vlaanderen: mensen uit allerhande sectoren (zorg, psychiatrie, vluchtelingenonthaal, straathoekwerk, ...) die de opleiding presentiebenadering van Andries Baart gevolgd hebben. Met ondersteuning vanuit Stichting Presentie Nederland vinden wij onszelf organisch uit als contactgroep, kennisplatform en pool van aanbieders van vormingen rond presentie, om zo de presentiebenadering in Vlaanderen steviger op de kaart te zetten.

STA-AN

PSC Open Huis is één van de vijf lidorganisaties van STA-AN: "Samen Tegen Armoede – Antwerps Network" (STA-AN) stimuleert en faciliteert de samenwerking tussen de Antwerpse verenigingen waar armen het woord nemen. Het netwerk vergroot op zijn beurt weer zijn draagvlak en slagkracht door samenwerking met andere partners in de armoedebestrijding. STA-AN en de vijf verenigingen zijn een partner in het stedelijk beleid.

Samen Tegen Armoede

Welzijnszorg

Het PSC draagt met trots het label van Welzijnszorg in de gezamenlijke strijd tegen armoede. Welzijnszorg is een landelijk netwerk voor organisaties die samen tegen armoede vechten. Welzijnszorg is een trouwe sponsor ook van het PSC en biedt ontmoeting, themamateriaal en ondersteuning bij campagnes voor maatschappelijke sensibilisering rond armoedethema's. Er is de jaarlijkse adventscampagne; in 2021 verder rond het thema "Wonen" onder de slogan: "onleefbaar". De stadspredikant mocht bij de lanceringsavond van deze campagne in provincie Antwerpen ons verhaal van de Woonterp doen; het werd enthousiast onthaald. Verder is stadspredikant actief in de werkgroep "Interculturele Solidariteit", een denktank rond armoede en solidariteit in superdiversiteit. In die stuurgroep zitten we samen als sleutelfiguren van diverse gemeenschappen en organisaties en consulteren we ook andere brugfiguren en interculturele koepels; dit in samenwerking met sociologische onderzoekers. In 2021 hebben we ons verder bezonnen op de woonproblematiek vanuit multiculturele invalshoek, wat de campagnematerialen inhoudelijk gevoed heeft.

Orbit

Orbit vzw is zowel landelijk als in Antwerpen een belangrijke partner op vier gebieden:

- interlevensbeschouwelijke ontmoeting
- samenwerking in diversiteit
- rechtvaardig migratiebeleid
- aanpak van racisme

Tetty Rooze, adviserend lid van het PSC-bestuur, zet zich actief in voor Orbit vzw op nationaal niveau. In Antwerpen maakt de stadspredikant deel uit van de overleggroep en indirect ook van het daarmee verbonden nieuw opgerichte project P.A.R.E.L. ("Platform Antwerpse Religies en Levensbeschouwingen") dat interlevensbeschouwelijke uitwisseling faciliteert.

Motief

Motief is een vormingsinstelling gespecialiseerd in het thema levensbeschouwing in de samenleving.

Motief biedt interactieve en ervaringsgerichte vormingen aan rond de vragen:

- Hoe gaan we om met verschil in onze superdiverse omgeving?
- Welke rol spelen onze eigen overtuigingen en die van anderen?
- Hoe komen we tot een nieuw wij?

De stadspredikant zetelt sinds 2022 in de Algemene Vergadering en in de Raad van Bestuur. Dit omdat Motief (en voorloper Werkplaats voor Theologie en Maatschappij) al decennialang bondgenoot en geestverwant is van het PSC in emancipatorisch, structureel en mensgericht denken en omdat Petra hier graag mee haar schouders onder zet om dit te helpen voortgaan in deze tijden van polarisatie, druk op het individu en verlamming van moreel en onderlinge relaties.

Gastvrij Netwerk

Gastvrij Netwerk is een netwerk van zo'n 40 lokale vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven, samen 1700 vrijwilligers, voor en met mensen op de vlucht. De stadspredikant is namens het PSC bij alle vergaderingen. Gastvrij Netwerk biedt een praktische Toolkit, intervisie en nieuwsbrieven vol materiaal en initiatieven. Ook verbindt het de lidorganisaties via een digitaal platform en Facebook met concrete oproepen en info over elkaar.

Alle nuttige informatie en uitnodigingen voor vergaderingen en vormingen stuurt de stadspredikant door naar de vrijwilligers en stagiairs van de Woonterp. Dit netwerk werkt nauw samen met Vluchtelingenwerk Vlaanderen en met Orbit vzw.

Huizen van hoop

Huizen van Hoop is de VPKB-werkgroep/solidariteitsfonds die kerken ondersteunt om vluchtelingen te helpen in het zoeken en betrekken van woningen. De stadspredikant maakt deel uit van de werkgroep.

Liefste vrienden van Open Huis,

We zijn hier samen om te klinken op een nieuw jaar.
 Een gezellig samen zijn, maar vooral een hoopvol gebaar.
 Samen rond een vuur, gezellig buiten
 wil ik vooral oproepen om de rangen te sluiten
 We hadden reden genoeg om afgelopen jaar veel te klagen.
 Weet wel dat dingen kunnen omvallen als we te veel zagen.
 Dat niet alles perfect liep heeft soms rumoer en chaos ontketend.
 Toch de oproep: wat wij aan elkaar geven en van elkaar krijgen, mogen we
 niet zien als vanzelfsprekend.
 Wat ik vooral wens is een Open Huis, nog meer voor iedereen,
 waarin ieder kan voorzetten zijn beste been.
 Een huis waar je kan binnenkomen zonder het voelen van een oordeel,
 of je nu komt van adel of recht uit een bordeel.
 ook weg met het taboe dat we een armoedevereniging zijn -
 dat we ook hierover allemaal staan op één lijn.
 In 2023 wil ik ook graag verbroedering met de jeugd.
 Ik geloof echt dat dit voor jong en oud kan doen veel deugd!
 ook in 2022 hadden we hier en daar pech.
 Al geloof ik sterk dat we nog steeds zijn op de goede weg.
 Dat dit jaar voor ons wordt gebouwd een nieuw huis!
 Laat ons hier alvast samen starten met een warme thuis!
 Gelukkig nieuwjaar van gans de Open Huis ploeg en het PSC!

Vw kapoen Bart

Antwerpen, 1 januari 2023

SCHOL!

GIFTEN

Dank u wel dat u samen met ons in de storm wil staan.
Wenst u bij te dragen tot ons werk en wenst u hiervoor het
fiscaal attest? Maak dan een gift over aan het Fonds Vrienden
van PSC Antwerpen door te storten op rekening van:

KONING BOUDEWIJN STICHTING

BE10 0000 0000 0404

Met gestructureerde mededeling :

*****623/3621/70023****

Als je een specifiek project van het PSC wilt steunen, stuur dan een mailtje
naar **jan.boeye@psc-antwerpen.be**, met de vermelding van het project.

Dank u wel!

Dank u wel voor uw belangstelling en steun!

Protestants Sociaal Centrum Antwerpen vzw
Lange Stuivenbergstraat 54

PSC Open Huis vzw, p/a Oude Badhuis,
Stuivenbergplein 38, 2060 Antwerpen.
(+32) 03 272 25 61
openhuis@psc-antwerpen.be

Verantwoordelijke uitgever: Petra Schipper
Lange Stuivenbergstraat 54, 2060 Antwerpen

Lay-out: Daniël Meyfroot

Foto's: Brandpunt23, Unsplash, Peter Kouijzer en eigen productie

 www.psc-antwerpen.be | www.psc-openhuis.be

© Copyright 2023, PSC Antwerpen vzw.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit jaarverslag mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van PSC Antwerpen vzw.